

**STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI
MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ
DO ROKU 2030**

BUSKO-ZDRÓJ 2026

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	s. 5
I. DIAGNOZA STANU I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU TURYSTYKI NA TERENIE MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ	s. 6
1. DOKUMENTY STRATEGICZNE ODNOSZĄCE SIĘ DO ROZWOJU TURYSTYKI	s. 6
2. SZANSE I ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W OTOCZENIU TURYSTYCZNYM MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ	s. 7
3. CZYNNIKI WEWNĘTRZNE ODDZIAŁUJĄCE NA ROZWÓJ TURYSTYKI W MIEŚCIE I GMINIE BUSKO-ZDRÓJ	s. 9
4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	s. 11
II. PROGRAM STRATEGICZNY	s. 13
1. DOMENA ROZWOJU	s. 13
2. WIZJA ROZWOJU	s. 13
3. MISJA TURYSTYCZNA	s. 14
4. CELE STRATEGICZNE	s. 15
CEL STRATEGICZNY I: NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO- UZDROWISKOWA I REKREACYJNA	s. 17
I.1. DOSTĘPNOŚĆ I MOBILNOŚĆ W PRZESTRZENI TURYSTYCZNEJ	s. 17
I. 2. INFRASTRUKTURA REKREACYJNA I AKTYWNEGO WYPOCZYNKU	s. 19
I. 3. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI SPRZYJAJĄCEJ WYPOCZYNKOWI	s. 21
I. 4. KOMFORT I JAKOŚĆ DOŚWIADCZENIA TURYSTY W PRZESTRZENI	s. 23
CEL STRATEGICZNY II: BUSKO-ZDRÓJ LIDEREM TURYSTYKI REGIONU PONIDZIA	s. 25
II. 1. BUDOWA TOŻSAMOŚCI TURYSTYCZNEJ BUSKA W OPARCIU O UNIKALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE I PRZYRODNICZE PONIDZIA	s. 25
II. 2. BUDOWA SPÓJNEGO I KONKURENCYJNEGO MIKROREGIONU UZDROWISKOWEGO W RAMACH PARTNERSTWA OBSZARU STRATEGICZNEJ INTERWENCJI „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”	s. 27
II. 3. ROZWÓJ UNIKALNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ BUSKA-ZDROJU W OPARCIU O TOŻSAMOŚĆ I DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY	s. 29
II. 4. PROFESJONALIZACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA INFORMACJĄ TURYSTYCZNĄ I RYNKOWĄ.....	s. 31
CEL STRATEGICZNY III: SILNA I SPÓJNA MARKA TURYSTYCZNA	s. 33
III. 1. BUDOWA I UTRWALANIE SILNEJ MARKI TURYSTYCZNEJ GMINY BUSKO-ZDRÓJ	s. 33

III. 2. POZYCJOONOWANIE BUSKA-ZDROJU JAKO LIDERA TURYSTYKI W REGIONIE PONIDZIA I MIKROREGIONIE „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”	s. 36
III. 3. TRANSFORMACJA CYFROWA I BUDOWA INTELIGENTNEGO SYSTEMU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ	s. 38
III. 4. PROFESJONALIZACJA STACJONARNEJ OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO	s. 40
CEL STRATEGICZNY IV: SILNA GOSPODARKA TURYSTYCZNA I PARTNERSTWA	s. 43
IV. 1. BUDOWA ZINTEGROWANEGO PARTNERSTWA I WZMACNIANIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W TURYSTYCE	s. 43
IV. 2. WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W SEKTORZE UZDROWISKOWYM, TURYSTYCZNYM I USŁUGACH TOWARZYSZĄCYCH (HORECA)	s. 47
PLAN PROMOCJI TURYSTYCZNEJ	s. 49
III. WDROŻENIE STRATEGII	s. 53
1. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII	s. 53
2. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ	s. 53
3. OCENA REALIZACJI STRATEGII	s. 54
4. OCENA RYZYK I MECHANIZMY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	s. 56
5. SCENARIUSZE ROZWOJU TURYSTYKI W BUSKU-ZDROJU	s. 57
6. UWARUNKOWANIA REALIZACJI STRATEGII I JEJ WDRAŻALNOŚĆ	s. 58
 SPIS TABEL	 s. 60

WPROWADZENIE

Rozwój turystyki, w tym turystyki uzdrowiskowej, w ostatnich latach podlega dynamicznym przemianom, wynikającym zarówno ze zmian społecznych i demograficznych, jak i rosnących oczekiwań odbiorców. Współcześnie obserwuje się wyraźne przesunięcie w kierunku oferty prozdrowotnej, obejmującej nie tylko leczenie uzdrowiskowe, ale także szeroko rozumiany wellbeing, regenerację oraz aktywny wypoczynek.

Zrównoważony rozwój – to hasło powszechnie znane i stosowane. Zrównoważony, – czyli jaki? To pytanie jest szczególnie istotne w przypadku zarządzania miastami, a zwłaszcza uzdrowiskami, gdzie konieczne jest zachowanie równowagi pomiędzy potrzebami mieszkańców, turystów i kuracjuszy.

Budowanie dokumentów strategicznych pomaga przemyśleć problemy, jakie już się pojawiły, a jednocześnie planować przyszłość – zarówno bliższą, jak i dalszą. W przypadku Buska-Zdroju – uzdrowiska z długimi tradycjami – należy zwrócić uwagę na kilka problemów, z którymi miasto i cała gmina już musi się mierzyć i będzie musiała sprostać im w przyszłości.

Przede wszystkim jest to wzrastająca konkurencja ze strony innych uzdrowisk, np. tych, które mają silniejszą pozycję ze względu na mniejszą sezonowość oferty, wynikającą m.in. z dostępu do atrakcji całorocznych, takich jak obszary górskie czy nadmorskie. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na pojawiające się w bezpośrednim sąsiedztwie Buska-Zdroju uzdrowiska, które już posiadają status gminy uzdrowiskowej lub pretendują do tego miana. Z jednej strony stanowią konkurencję, z drugiej – budują potencjał południowej części województwa świętokrzyskiego, jako regionu z dostępem do zasobów leczniczych. Władze regionu dostrzegły tę szansę i wskazały uzdrowiska, jako jeden z elementów Obszarów Strategicznej Interwencji. Program ten będzie w kolejnych latach istotnie wpływać na rozwój oferty i promocję tej części województwa.

Istotnym wyzwaniem pozostaje także zmieniająca się struktura odbiorców usług uzdrowiskowych. Znaczną część kuracjuszy stanowią obecnie osoby korzystające z leczenia finansowanego ze środków publicznych, których aktywność konsumpcyjna poza podstawową ofertą jest ograniczona. Jednocześnie obserwuje się rosnące znaczenie turystyki komercyjnej, w tym segmentu wellness, wellbeing i tzw. slow life, który charakteryzuje się większą skłonnością do korzystania z oferty czasu wolnego i usług dodatkowych.

Busko-Zdrój to jednak nie tylko uzdrowisko, ale także obszar atrakcyjny turystycznie. W tym kontekście pojawiają się kolejne wyzwania: budowa odpowiedniej oferty, która przyciągnie i zatrzyma turystę w mieście i gminie Busko-Zdrój. Szczególną uwagę należy zwrócić na młodsze grupy odbiorców, w tym rodziny z dziećmi oraz osoby w wieku przedemerytalnym, do których współcześnie dociera się z informacją przede wszystkim poprzez media elektroniczne.

W celu zidentyfikowania problemów rozwojowych, z jakimi w bliższej i dalszej perspektywie przyjdzie się mierzyć w kontekście turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój, przeprowadzono spotkania, wywiady i konsultacje z lokalną branżą turystyczną, mieszkańcami, przedstawicielami buskich sanatoriów oraz innych podmiotów świadczących usługi hotelarskie, lecznicze i rehabilitacyjne, a także z Radnymi Rady Miejskiej w Busku-Zdroju, w szczególności z członkami Komisji Uzdrowiskowej.

Należy podkreślić, że opracowanie dokumentu było wynikiem prac opartych na różnych źródłach (dokumenty strategiczne kraju i regionu, opracowania tematyczne i eksperckie), jak również na badaniach empirycznych (dotyczących ruchu turystycznego, wizerunku Buska-Zdroju, wywiadów bezpośrednich z przedstawicielami branży turystyczno-uzdrowiskowej oraz badań sondażowych wśród mieszkańców) i licznych analizach. Te ostatnie posłużyły przede wszystkim do budowy części

strategicznej: wizji, misji oraz celów strategicznych, szczegółowych i operacyjnych. Z kolei zadania przypisane do poszczególnych celów szczegółowych stanowią efekt badań, konsultacji z branżą turystyczno-uzdrowiskową oraz prac prowadzonych wewnątrz Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój i podległych jednostek.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA STANU I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU TURYSTYKI NA TERENIE MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Ocenę aktualnej sytuacji oraz wskazanie dalszych możliwości rozwoju turystyki na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój przedstawiono z dwóch poziomów: analizy dokumentów strategicznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, stanowiących podstawę planistyczną rozwoju turystyki, oraz oceny czynników zewnętrznych i wewnętrznych (dokonanej w ramach przeprowadzonej analizy SWOT), związanych z aktualną sytuacją i prognozowanymi zmianami w branży turystycznej.

1. DOKUMENTY STRATEGICZNE ODNOSZĄCE SIĘ DO ROZWOJU TURYSTYKI

Dokumenty strategiczne odnoszące się do rozwoju turystyki na poziomie lokalnym są ściśle powiązane z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach planistycznych na poziomie regionalnym i krajowym. Stanowią one podstawę dla programowania rozwoju turystyki na poziomie lokalnym.

Turystyka jest jedną z istotnych dziedzin rozwoju gospodarczego państwa polskiego. Ujmuje się ją zarówno w kontekście ogólnego rozwoju, uwzględniającego różne jej formy, jak i w ujęciu marketingowym. Polska Organizacja Turystyczna w 2024 roku opracowała dokument pn. „Strategia Zarządzania Zintegrowaną Komunikacją Marketingową w Turystyce do roku 2030”. Wyodrębniono w nim 9 obszarów strategicznych: Partnerstwo wizerunkowe, Marka turystyczna, Doświadczenia w ofertach lokalnych, Partnerstwo w komercjalizacji, Turystyka zrównoważona, Atrakcyjność i konkurencyjność, Digitalizacja w komunikacji, Docenić turystykę, Transfer wiedzy. Zawarte w nich kierunki odpowiadają na najważniejsze wyzwania, z jakimi w najbliższych latach będzie mierzyć się branża turystyczna. Obszary te zostały uwzględnione w budowie niniejszej strategii zarówno na poziomie diagnostycznym, jak i planistycznym.

Kolejnym dokumentem istotnym w kontekście ogółu zjawisk wpływających na rozwój turystyki w destynacjach turystycznych jest „Strategia Rozwoju Turystyki dla Polski do 2030 roku”. Opracowanie to jest obecnie przygotowywane – było konsultowane w pierwszej połowie 2025 roku, jednak na moment opracowania niniejszego dokumentu nie jest jeszcze dostępne. W ramach tej strategii wyszczególniono 13 podkategorii istotnych dla rozwoju turystyki. Jedenaście z nich obejmuje konkretne formy turystyki, opracowywane w ramach odrębnych prac (z wyłączeniem turystyki caravaningowej), natomiast dwie pozostałe dotyczą „turystyki zorganizowanej wyjazdowej i przyjazdowej” oraz Strategii „Marka Polska”. Z punktu widzenia Buska-Zdroju szczególne znaczenie mają opracowania dotyczące turystyki uzdrowiskowej, a także turystyki rowerowej i kulturowej.

Uwzględniając politykę turystyczną na poziomie regionalnym, należy zauważyć, że obecnie nie funkcjonuje aktualny dokument strategiczny dotyczący rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim. Istotnym dokumentem w kontekście rozwoju funkcji turystyczno-uzdrowiskowych w Busku-Zdroju jest „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+”. W dokumencie tym, jako jedną z inteligentnych specjalizacji, wskazano „turystykę zdrowotną”,

obejmującą zarówno turystykę uzdrowiskową (leczenie, rehabilitacja, profilaktyka), jak i ofertę prozdrowotną, w tym spa i wellness.

Biorąc pod uwagę funkcję uzdrowiskową Buska-Zdroju, należy odwołać się do podstawowego dokumentu strategicznego na poziomie województwa, jakim jest „Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+”. W dokumencie tym wyodrębniono Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), w tym na poziomie regionalnym „Obszar uzdrowiskowy”, obejmujący gminy Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Kazimierza Wielka i Pińczów. Dla tego obszaru opracowano odrębny dokument pn. „Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska na lata 2022–2027”. Jako główny kierunek interwencji wskazano rozwój turystyki uzdrowiskowej i zdrowotnej oraz innych form turystyki w powiązaniu z obszarem Poniądzia. Podkreślono również rolę turystyki w aktywizacji społeczności lokalnych, stymulowaniu przedsiębiorczości oraz tworzeniu nowych miejsc pracy. Jako rynki docelowe wskazano w szczególności mieszkańców ościennych województw.

Działania zainicjowane w ramach realizacji tego dokumentu zostały uwzględnione w celach i zadaniach niniejszej strategii.

Uwzględniając dokumenty strategiczne na poziomie lokalnym, w misji (celu głównym) „Programu Rozwoju Powiatu Buskiego na lata 2021–2030” wskazano istotną rolę rozwoju turystyki, w tym zwłaszcza uzdrowiskowej. W priorytecie 6.2 „Doskonalenie świadczenia usług publicznych i wizerunku powiatu buskiego”, w kierunku interwencji nr 6.2.4, pojawiło się odwołanie do rozwoju potencjału turystycznego: „Aktywna promocja Powiatu Buskiego i wykorzystanie jego zasobów w celu rozwijania jego potencjałów, w tym uzdrowiskowych, turystycznych, kulturalnych i gospodarczych”.

Z kolei w podstawowym dla Miasta i Gminy Busko-Zdrój dokumencie planistycznym – „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015–2025” – w wizji podkreślono rolę Buska-Zdroju, jako atrakcyjnego turystycznie uzdrowiska, w którym świadczone są wysoko wyspecjalizowane usługi prozdrowotne, oparte na dobrobycie mieszkańców oraz ochronie dziedzictwa, tradycji i środowiska przyrodniczego. W dokumencie zdefiniowano dwa cele strategiczne, z których jeden w całości odnosi się do turystyki: „Gmina Busko-Zdrój liderem turystyki zdrowotnej”.

Ponadto istotnymi dla niniejszej strategii gminnymi dokumentami planistycznymi są: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+” oraz „Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Busko-Zdrój na lata 2025–2040”. Aktualne zapisy tych dokumentów stanowiły podstawę przygotowania konkretnych zadań ujętych w niniejszej strategii rozwoju turystyki dla Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

2. SZANSE I ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W OTOCZENIU TURYSTYCZNYM MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Szanse i zagrożenia pojawiające się w otoczeniu zewnętrznym w sposób bezpośredni lub pośredni wpływają na funkcjonowanie i rozwój turystyki w danej destinacji. Poniżej zestawiono ocenę sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się Miasto i Gmina Busko-Zdrój w kontekście turystyki, wskazując przy tym na trendy i tendencje, z jakimi należy się mierzyć na współczesnym rynku turystyczno-uzdrowiskowym (tab. 1). Ocenę tę opracowano w oparciu o bieżące ogólnoswiatowe, unijne i krajowe opracowania dotyczące zmian obserwowanych w branży turystycznej.

Tab. 1 Pozytywne i negatywne zjawiska wpływające na rozwój turystyki w Mieście i Gminie Busko-Zdrój.

SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> ↑ dalszy globalny wzrost liczby osób podróżujących, w tym także Polaków, oraz kwot wydawanych na podróże, ↑ wzrost zamożności Polaków i większe środki finansowe przeznaczane na turystykę i czas wolny, ↑ wybieranie destynacji blisko miejsca zamieszkania na krótkie, ale częste wizyty (przy dłuższych pobytach odległość nie ma znaczenia), ↑ wzrost wymagań turystów co do jakości usług, przy jednoczesnym uwzględnieniu przystępnej ceny, ↑ wzrost świadomości ekologicznej i zainteresowanie destynacjami turystycznymi o czystym środowisku, wysokich walorach przyrodniczych, markami ekologicznymi i produktami innowacyjnymi, ↑ większa dbałość o zdrowy styl życia, dobrą kondycję fizyczną i psychiczną oraz wzrost aktywności ruchowej, ↑ wydłużanie się życia człowieka oraz starzenie się społeczeństw europejskich, a także wzrost aktywności seniorów, ↑ rosnące znaczenie form turystyki umożliwiających poznawanie nowych ludzi, tworzenie grup wokół wspólnych zainteresowań i spotkań towarzyskich, również wśród ludzi młodych, ↑ wzrost znaczenia celów zdrowotnych w podróżach i wyborze destynacji turystycznych, ↑ rozwój infrastruktury i sieci drogowej w Polsce (autostrady, drogi ekspresowe itp.), ↑ rosnące wykorzystanie własnego samochodu w podróżach turystycznych oraz związana z tym istotna rola parkingów w destynacjach turystycznych, ↑ łączenie wypoczynku z leczeniem i/lub regeneracją zdrowia (wellbeing/wellness), ↑ większy nacisk na zrównoważone rozwiązania dla społeczności lokalnych, dywersyfikację oraz lepsze zarządzanie przepływami gości i środków finansowych, ↑ personalizacja podróży dzięki sztucznej inteligencji i spersonalizowanym algorytmom wyszukiwania ofert, ↑ istotna rola podróży z elementami edukacyjnymi, ↑ wzrastające zainteresowanie produktami lokalnymi, w tym zdrową żywnością, ekoproduktami, lokalnymi pamiątkami i rękodziełem, ↑ rosnące znaczenie segmentu wellness i turystyki komercyjnej.

ZAGROŻENIA

- ↓ presja związana z rosnącymi kosztami utrzymania oraz przeciwdziałania zmianom klimatycznym
- ↓ rosnące napięcia geopolityczne, w tym trwająca wojna na Ukrainie
- ↓ utrzymujące się trudności przedsiębiorstw w pozyskiwaniu i utrzymaniu pracowników
- ↓ koncentracja dłuższych podróży w okresie wakacyjnym, skutkująca wysoką sezonowością, szczególnie poza dużymi ośrodkami miejskimi oraz na obszarach pozbawionych atrakcji całorocznych (np. górskich czy nadmorskich)
- ↓ trudność w spełnieniu rosnących i zróżnicowanych oczekiwań współczesnego turysty, oczekującego połączenia nowoczesnych technologii z wysoką, jakością doświadczeń i odpowiednim poziomem cen
- ↓ rosnące oczekiwania turystów w zakresie szybkiego i łatwego dostępu do destynacji turystycznych
- ↓ rosnące wymagania w zakresie zapewnienia nowoczesnej infrastruktury prozdrowotnej i usług uzdrowiskowych
- ↓ stosunkowo słaba pozycja gospodarcza województwa świętokrzyskiego, w tym w zakresie turystyki, na tle kraju i Unii Europejskiej
- ↓ niski udział województwa świętokrzyskiego w krajowym ruchu turystycznym
- ↓ rozwój oferty uzdrowiskowej opartej na zasobach siarkowych przez inne istniejące i potencjalne uzdrowiska
- ↓ silna konkurencja innych polskich uzdrowisk oraz dynamiczny rozwój ich oferty leczniczej i spa & wellness

3. CZYNNIKI WEWNĘTRZNE ODDZIAŁUJĄCE NA ROZWÓJ TURYSTYKI W MIEŚCIE I GMINIE BUSKO-ZDRÓJ

Miasto i Gmina Busko-Zdrój to uznane uzdrowisko, które w segmencie kuracjuszy i osób starszych cieszy się dużym zainteresowaniem. Jednocześnie musi mierzyć się z rosnącą konkurencją na rynku, szczególnie w kontekście rozwoju funkcji turystycznej.

W tabeli 2 przedstawiono wyniki badań i analiz przeprowadzonych wśród ekspertów, mieszkańców oraz przedsiębiorców, dotyczących oceny mocnych i słabych stron Miasta i Gminy Busko-Zdrój – zarówno w ujęciu istniejącego potencjału, jak i konkurencji oraz postrzegania tej destynacji przez docelowe segmenty rynku. Wyodrębnione uwarunkowania zostały uwzględnione w celach strategicznych oraz celach szczegółowych zawartych w niniejszym dokumencie.

Tab. 2 Czynniki wewnętrzne związane z rozwojem turystyki na obszarze Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

MOCNE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> + położenie w południowej części województwa świętokrzyskiego, na przecięciu i w sąsiedztwie ważnych dróg komunikacyjnych oraz w pobliżu dwóch atrakcyjnych turystycznie województw: małopolskiego i podkarpackiego, + silne przywiązanie mieszkańców do lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego regionu, + istniejący ruch przyjazdowy o charakterze turystycznym i uzdrowskim, zwłaszcza w segmencie osób 55+, + walory przyrodnicze, w tym obszary objęte ochroną oraz rozległe tereny zielone, często zagospodarowane dla różnych form rekreacji ruchowej, + występowanie unikatowych wód siarczkowych oraz bromkowo-jodkowych, a także sprzyjający leczeniu mikroklimat, + istniejąca infrastruktura turystyczna (informacyjna, konferencyjna, szkoleniowa itp.) oraz okołoturystyczna (rekreacyjna, sportowa), szczególnie na terenie miasta, + odpowiedni standard infrastruktury noclegowej oraz oferty uzdrowsko-leczniczej, a także spa i wellness, + wysoki poziom bezpieczeństwa zarówno pobytu gości, jak i prowadzenia działalności turystycznej, + rozbudowany system tras rowerowych, również w otoczeniu Buska-Zdroju, + podejmowanie inicjatyw promocyjnych przez lokalny samorząd, + utrzymanie stosunkowo dobrej pozycji i wizerunku Buska-Zdroju na tle uzdrowsk o podobnym profilu, + wysoki poziom zadowolenia turystów i kuracjuszy z pobytu – duża lojalność i powracalność, + prowadzenie badań ruchu turystycznego i innych analiz związanych z turystyką, + wykwalifikowane kadry w zakresie świadczenia usług leczniczych, + podejmowanie inicjatyw współpracy z innymi miejscowościami turystycznymi, w tym z zagranicznymi partnerami
SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - mono funkcyjny charakter Buska-Zdroju, ukierunkowany głównie na obsługę kuracjuszy, - problemy komunikacyjne i ograniczona dostępność transportowa (dominacja transportu drogowego, niedostateczna siatka połączeń, m.in. z Krakowem, Warszawą i Lublinem), - znaczna odległość od lotnisk, ograniczająca rozwój ruchu zagranicznego, - niewystarczające wykorzystanie nowoczesnych technologii, w tym w monitoringu ruchu turystycznego,

- niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa zagospodarowująca czas wolny, szczególnie poza sezonem oraz w segmencie młodszych odbiorców i rodzin z dziećmi,
- braki w infrastrukturze gastronomicznej, konferencyjnej oraz uzupełniającej pobyt turysty,
- konieczność aktywniejszego wykorzystania nowoczesnych narzędzi komunikacji marketingowej, zwłaszcza w kontekście budowy marki Buska-Zdroju,
- niedostateczne wykorzystanie potencjału turystycznego obszarów sąsiednich,
- słaba integracja oferty turystycznej – brak pakietów łączących leczenie, kulturę, rozrywkę, gastronomię i rekreację,
- ograniczony kalendarz wydarzeń kulturalnych i sportowych, w tym skierowanych do rodzin z dziećmi,
- niska aktywność turystyczna lokalnych społeczności i organizacji pozarządowych,
- ograniczona dostępność specjalistycznych szkoleń dla lokalnych kadr w sektorze turystycznym i zdrowotnym,
- niewystarczające zasoby finansowe, zarówno po stronie samorządu, jak i lokalnych inwestorów,
- narastające problemy z utrzymaniem wysokich norm ochrony środowiska w części uzdrowiskowej.

4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że Miasto i Gmina Busko-Zdrój dysponują silnymi fundamentami rozwoju turystyki, wynikającymi przede wszystkim z ugruntowanej pozycji uzdrowiskowej, wysokiej, jakości zasobów naturalnych oraz rozpoznawalności w segmencie turystyki zdrowotnej.

Jednocześnie dalszy rozwój funkcji turystycznej wymaga stopniowej dywersyfikacji oferty oraz jej lepszego dostosowania do zmieniających się trendów rynkowych, w tym rosnącego znaczenia turystyki wellbeing, aktywnego wypoczynku oraz krótszych, częstszych pobytów.

Istotnym wyzwaniem pozostaje również struktura odbiorców usług, w której znaczącą rolę odgrywają kuracjusze korzystający z pobytów finansowanych ze środków publicznych, co wiąże się ze zróżnicowanym potencjałem wydatkowym poszczególnych grup odwiedzających. W tym kontekście kluczowe znaczenie ma rozwój oferty skierowanej do turystów komercyjnych, w tym młodszych grup odbiorców, bardziej aktywnych konsumpcyjnie.

Dalszy rozwój turystyki w Busku-Zdroju powinien, zatem opierać się na równoważeniu funkcji uzdrowiskowej z rozwojem nowoczesnej, całorocznej oferty turystycznej, wzmacniającej konkurencyjność gminy oraz jej potencjał gospodarczy.

ROZDZIAŁ II PROGRAM STRATEGICZNY

1. DOMENA ROZWOJU

Podstawowym elementem strategii rozwoju turystyki, stanowiącym bazę do jej dalszego kształtowania, jest domena, czyli identyfikacja wartości Miasta i Gminy Busko-Zdrój, które świadczą o unikatowości tego obszaru. Wartości te są ściśle związane z tożsamością terytorialną, a tworzą je zarówno społeczności lokalne, jak i zasoby materialne oraz niematerialne. Są to elementy względnie trwałe, dlatego w mniejszym stopniu podlegają zmianom i mają charakter długookresowy.

Zostały one doprecyzowane we wcześniejszej (z lat 2021–2025) strategii rozwoju turystyki w Mieście i Gminie Busko-Zdrój i w niniejszym dokumencie poddane bieżącej aktualizacji.

W przypadku Miasta i Gminy Busko-Zdrój należy wyodrębnić następujące wartości, składające się na domenę tego obszaru:

- 1) istniejący ruch turystyczno-leczniczy, związany z funkcją uzdrowiskową Buska-Zdroju; stała obecność w mieście i gminie turystów i kuracjuszy
- 2) wysoka jakość i specjalizacja usług leczniczych i prozdrowotnych, oparta na wodach siarczkowych i jodkowo-bromkowych; rozwój rozwiązań z wykorzystaniem siarki; traktowanie zdrowia jako kluczowego zasobu
- 3) lojalny segment rynku turystyczno-uzdrowiskowego – seniorzy, od lat przyjeżdżający do Buska-Zdroju
- 4) położenie geograficzne na obszarze Ponidzia, związanego z historią państwowości polskiej oraz długimi tradycjami uzdrowiskowymi
- 5) znaczna powierzchnia terenów zielonych oraz podejmowanie inicjatyw związanych z ochroną środowiska przyrodniczego
- 6) rozwój infrastruktury związanej z rekreacyjnym wykorzystaniem rowerów, stanowiącej wartość zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz kuracjuszy
- 7) wskazanie Buska-Zdroju w dokumentach planistycznych województwa świętokrzyskiego, jako części Obszaru Strategicznej Interwencji „Świętokrzyskie Uzdrawiska”.

2. WIZJA ROZWOJU GMINY BUSKO-ZDRÓJ

W 2030 roku Miasto i Gmina Busko-Zdrój jest wiodącym w Polsce ośrodkiem turystyki uzdrowiskowej i prozdrowotnej, rozwijanym w sposób zrównoważony, świadomie zarządzającym ruchem turystycznym oraz presją na środowisko i przestrzeń.

Rozwój turystyki oparty jest na unikalnym potencjale uzdrowiskowym, w szczególności zasobach wód siarczkowych, uzupełnianym przez nowoczesną ofertę wellness, wellbeing i slow life, odpowiadającą na potrzeby nowych grup odbiorców. Busko-Zdrój konsekwentnie rozwija swoją ofertę, łącząc funkcję leczniczą z wypoczynkiem, regeneracją i aktywnością, przyciągając zarówno kuracjuszy, jak i gości komercyjnych poszukujących wysokiej jakości doświadczeń.

Miasto buduje swoją przewagę konkurencyjną poprzez wysokie standardy usług, komfort pobytu oraz spójnie zagospodarowaną przestrzeń publiczną, sprzyjającą regeneracji i wypoczynkowi, przy jednoczesnym ograniczaniu nadmiernej presji turystycznej.

Busko-Zdrój pełni rolę lidera i integratora rozwoju turystyki w regionie Poniżnia oraz współtworzy silny mikroregion uzdrowiskowy oparty na współpracy i komplementarności oferty. Rozwój turystyki wzmacnia lokalną gospodarkę i społeczność, nie naruszając równowagi środowiskowej oraz jakości życia mieszkańców.

BUSKO-ZDRÓJ – UZDROWISKO PRZYSZŁOŚCI: ZDROWIE, REGENERACJA, JAKOŚĆ ŻYCIA

Propozycja narracji marki

Busko-Zdrój to uzdrowisko przyszłości – miejsce, gdzie zdrowie spotyka się z regeneracją i wysoką jakością życia. Łącząc unikalne zasoby lecznicze z nowoczesną ofertą wellness i wellbeing, miasto odpowiada na potrzeby współczesnych odbiorców – aktywnych, świadomych i wymagających. Busko-Zdrój przyciąga nie tylko tych, którzy chcą się leczyć, ale także tych, którzy chcą zadbać o siebie, odpocząć i odzyskać równowagę. To destynacja, która rozwija się w sposób zrównoważony, budując swoją siłę na jakości doświadczenia i autentyczności miejsca.

3. MISJA STRATEGICZNA

Misją Miasta i Gminy Busko-Zdrój jest rozwój turystyki uzdrowiskowej i prozdrowotnej w sposób zrównoważony, oparty na wysokiej jakości usług, świadomym zarządzaniu przestrzenią oraz współpracy lokalnej i regionalnej. Realizacja misji opiera się na czterech filarach:

→ ZDROWIE

Traktujemy zdrowie jako najcenniejszy zasób i fundament rozwoju turystyki w Busku-Zdroju. Rozwijamy funkcję uzdrowiskową w oparciu o naturalne zasoby, w szczególności wody siarczkowe, dbając jednocześnie o jakość środowiska, powietrza oraz przestrzeni publicznych.

Podejmujemy działania na rzecz ograniczania presji transportowej i środowiskowej, tak aby zachować warunki sprzyjające leczeniu, regeneracji i wypoczynkowi. Wspieramy aktywność prozdrowotną mieszkańców i gości, budując spójny system usług sprzyjających poprawie jakości życia.

→ MARKA

Budujemy silną i wiarygodną markę Buska-Zdroju, jako nowoczesnego uzdrowiska, rozwijającego ofertę w kierunku wellness, wellbeing i zdrowego stylu życia. Rozwijamy ofertę turystyczną w sposób świadomy, kierując ją zarówno do kuracjuszy, jak i nowych grup odbiorców poszukujących regeneracji, wypoczynku i wysokiego komfortu.

Kształtujemy markę w oparciu o autentyczność, dziedzictwo uzdrowiskowe oraz unikalny charakter Poniżnia, dbając jednocześnie o zachowanie równowagi pomiędzy funkcją turystyczną a jakością życia mieszkańców.

→ RELACJE

Wzmacniamy współpracę pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi i partnerami regionalnymi, budując trwały system zarządzania turystyką oparty na partnerstwie i współodpowiedzialności.

Rozwijamy powiązania z gminami Ponidzia oraz mikroregionem „Świętokrzyskie Uzdrowiska”, pełniąc rolę lidera i integratora działań turystycznych. Wspieramy budowanie relacji opartych na jakości, zaufaniu i wspólnym dążeniu do podnoszenia standardów usług oraz wizerunku uzdrowiska.

→ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Tworzymy warunki sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości w sektorze uzdrowiskowym, turystycznym i usługach towarzyszących, wspierając inicjatywy zgodne z profilem prozdrowotnym i zrównoważonym charakterem rozwoju gminy, w tym w szczególności usług związanych z turystyką prozdrowotną, wellness oraz czasem wolnym.

Wspieramy rozwój kompetencji kadr, podnoszenie jakości obsługi oraz tworzenie innowacyjnych usług odpowiadających na potrzeby współczesnych odbiorców. Wzmacniamy lokalną gospodarkę poprzez rozwój oferty opartej na jakości, autentyczności i współpracy.

4. CELE STRATEGICZNE

Dla rozwoju turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój wyodrębniono następujące cztery cele strategiczne:

1. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO-UZDROWISKOWA I REKREACYJNA
2. BUSKO-ZDRÓJ LIDEREM TURYSTYKI REGIONU PONIDZIA
3. SILNA I SPÓJNA MARKA TURYSTYCZNA
4. SILNA GOSPODARKA TURYSTYCZNA I PARTNERSTWA

Przyjęte cele strategiczne stanowią bezpośrednią odpowiedź na zidentyfikowane uwarunkowania rozwojowe, w szczególności potrzebę dywersyfikacji oferty, zwiększenia konkurencyjności oraz wzmocnienia efektu gospodarczego turystyki w gminie, w tym poprzez lepsze wykorzystanie zróżnicowanego potencjału wydatkowego poszczególnych grup odbiorców.

Aby osiągnąć zakładane cele strategiczne, konieczne jest określenie konkretnych kierunków działań. W tym celu do każdego celu strategicznego przypisano cele szczegółowe, które stanowią operacyjne rozwinięcie przyjętych założeń. Wyznaczają one konkretne obszary interwencji i wskazują, w jaki sposób możliwa będzie skuteczna realizacja celów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY I:**NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO-UZDROWISKOWA I REKREACYJNA**

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.1.	DOSTĘPNOŚĆ I MOBILNOŚĆ W PRZESTRZENI TURYSTYCZNEJ
OPIS CELU: Sprawna i dobrze zorganizowana mobilność stanowi podstawę komfortowego korzystania z oferty turystycznej. Działania w tym obszarze koncentrują się na poprawie dostępności komunikacyjnej, uporządkowaniu ruchu oraz rozwoju transportu zbiorowego, co ułatwia przemieszczanie się między kluczowymi miejscami i ogranicza presję komunikacyjną w najbardziej wrażliwych częściach gminy.		
CELE OPERACYJNE:		
<p>Cel 1 - Podniesienie standardu i spójności infrastruktury drogowej w obszarach turystycznych. Sprawny i bezpieczny dojazd do najważniejszych miejsc stanowi podstawowy warunek dostępności oferty turystycznej. Dobrze zaprojektowana i utrzymana infrastruktura drogowa porządkuje ruch oraz poprawia pierwsze wrażenie związane z pobytem w gminie.</p> <p>Cel 2 - Poprawa organizacji parkowania i ruchu w obszarach turystycznych (w tym Park&Ride) Uporządkowany system parkowania ogranicza chaos komunikacyjny i zwiększa komfort korzystania z przestrzeni publicznych. Wdrażane rozwiązania, w tym Park&Ride, wspierają ograniczanie ruchu kołowego w najbardziej wrażliwych obszarach, co pozostaje spójne z wymogami strefy A ochrony uzdrowiskowej w zakresie redukcji hałasu i emisji zanieczyszczeń.</p> <p>Cel 3 - Rozwój dostępnego i ekologicznego transportu zbiorowego łączącego najważniejsze miejsca w regionie. Rozwój transportu zbiorowego stanowi kluczowe narzędzie ograniczania ruchu samochodowego i poprawy jakości powietrza. Jest to szczególnie istotne w kontekście rosnącej presji komunikacyjnej w rejonie obiektów lecznictwa uzdrowiskowego, gdzie indywidualny dojazd generuje konflikty przestrzenne i środowiskowe. Dostępna i wygodna alternatywa transportowa pozwala pogodzić potrzeby użytkowników z wymogami jakości środowiska.</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Budowa i modernizacja dróg w obszarach o kluczowym znaczeniu dla ruchu turystycznego i uzdrowiskowego	Do 2030
	2. Poprawa bezpieczeństwa ruchu w strefach o dużym natężeniu ruchu pieszego i turystycznego	Do 2030
	3. Uporządkowanie systemu parkowania w części miejskiej oraz w strefach o szczególnej wrażliwości środowiskowej	Do 2030
	4. Wprowadzanie rozwiązań ograniczających ruch samochodowy w strefie A ochrony uzdrowiskowej	Do 2030
	5. Budowa Centrum Komunikacyjnego z parkingiem wielopoziomowym typu Park&Ride	Do 2030
	6. Rozwój bezemisyjnego taboru komunikacji miejskiej	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.1.	DOSTĘPNOŚĆ I MOBILNOŚĆ W PRZESTRZENI TURYSTYCZNEJ	
	7.	Tworzenie połączeń transportu zbiorowego łączących kluczowe punkty gminy oraz ośrodki regionu.	Do 2030
	8.	Wdrożenie inteligentnych systemów informacji pasażerskiej oraz modernizacja infrastruktury przystankowej	Do 2030
	9.	Rozwój systemu mobilności rowerowej jako elementu zrównoważonego transportu turystycznego (w tym system roweru miejskiego)	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, turyści i kuracjusze (w tym turyści zagraniczni), użytkownicy transportu zbiorowego, osoby bez samochodu, osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, młodzież oraz inni użytkownicy przestrzeni publicznej.		
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	<p>Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w zależności od ich charakteru oraz dostępności środków, w szczególności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027, – Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021–2027, – programów krajowych, w tym m.in. Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” oraz środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, – Krajowego Planu Odbudowy, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych 		
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, podmiotami świadczącymi usługi transportowe oraz partnerami gospodarczymi.		

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.2.	INFRASTRUKTURA REKREACYJNA I AKTYWNEGO WYPOCZYNKU
OPIS CELU: Zróżnicowana i dostępna infrastruktura rekreacyjna umożliwi aktywne spędzanie czasu oraz odkrywanie walorów gminy. Rozwój tras rowerowych i obiektów rekreacyjnych wzmacnia spójność oferty turystycznej, zwiększa jej atrakcyjność dla różnych grup odbiorców oraz sprzyja wydłużeniu pobytu.		
CELE OPERACYJNE: Cel 1 - Rozwój ponadlokalnych tras rowerowych wspierających integrację turystyczną regionu Rozwój tras łączących gminę z sąsiednimi ośrodkami, umożliwi budowanie spójnej oferty turystycznej i zwiększa mobilność turystów między miejscowościami. Cel 2 - Optymalizacja sieci ścieżek rowerowych na terenie gminy Spójna i bezpieczna sieć tras rowerowych poprawia komfort poruszania się oraz zachęca do aktywnego zwiedzania gminy. Domykanie brakujących odcinków eliminuje bariery i zwiększa dostępność atrakcji. Cel 3 - Poszerzenie oferty rekreacyjnej dla różnych grup odbiorców Rozwój zróżnicowanej oferty czasu wolnego pozwala przyciągnąć nowe grupy turystów, w tym rodziny i osoby aktywne, a także ograniczyć sezonowość ruchu turystycznego.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Budowa ok. 20-kilometrowej trasy rowerowej Busko-Zdrój – Solec-Zdrój wraz z miejscami obsługi rowerów i infrastrukturą towarzyszącą	Do 2030
	2. Rozwój powiązań turystycznych i rekreacyjnych z kluczowymi atrakcjami regionu (w tym tras rowerowych, pieszych i szlaków tematycznych), w szczególności w kierunku obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych gminy i Ponidzia.	Do 2030
	3. Uzupełnienie dróg rowerowych na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury	Do 2030
	4. Rewitalizacja zbiornika w Radzanowie	Do 2030
	5. Organizacja strefy relaksu przy zbiorniku w Radzanowie	Do 2030
	6. Rozbudowa Domu Zdrojowego w Busku-Zdroju (pjalnia uzdrowiskowa, Centrum Informacji Turystycznej, przestrzeń integracyjna z kawiarnią)	Do 2030
	7. Rozbudowa infrastruktury uzdrowiskowej i turystycznej na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój	Do 2030
	8. Tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni rekreacyjnych i wypoczynkowych, odpowiadających na potrzeby różnych	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.2.	INFRASTRUKTURA REKREACYJNA I AKTYWNEGO WYPOCZYNKU
		grup użytkowników (m.in. strefy relaksu, infrastruktura wodna, miejsca integracji)
DOCELOWI ODBIORCY:	Mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, turyści i kuracjusze, osoby aktywne ruchowo, rodziny z dziećmi, młodzież oraz użytkownicy infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w zależności od ich charakteru oraz dostępności środków, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027, – Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021–2027, – programów krajowych, w tym m.in. Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”, – środków prywatnych przedsiębiorców, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, partnerami samorządowymi, podmiotami gospodarczymi oraz organizacjami pozarządowymi.	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.3.	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI SPRZYJAJĄCEJ WYPOCZYNKOWI
OPIS CELU: Wysoka jakość środowiska naturalnego oraz estetyka przestrzeni publicznych stanowią fundament atrakcyjności gminy jako miejsca wypoczynku. Działania w tym obszarze koncentrują się na rozwoju zieleni, wykorzystaniu wody w przestrzeni oraz poprawie jakości powietrza, tworząc warunki sprzyjające regeneracji, relaksowi i codziennemu komfortowi użytkowników.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Rozwój systemu zieleni i terenów wypoczynkowych w gminie Zieleń stanowi kluczowy element jakości pobytu, wpływając na komfort wypoczynku, mikroklimat oraz estetykę przestrzeni. Rozwój dostępnych terenów zielonych sprzyja regeneracji i buduje wizerunek gminy jako miejsca przyjaznego wypoczynkowi.		
Cel 2 - Rozwój rozwiązań wspierających gospodarowanie wodą w przestrzeni publicznej Wykorzystanie wody w przestrzeni publicznej (np. poprzez retencję i elementy wodne) poprawia warunki klimatyczne oraz podnosi atrakcyjność miejsc wypoczynku. Działania te wspierają adaptację do zmian klimatu, jednocześnie tworząc przyjazne i funkcjonalne przestrzenie dla mieszkańców i turystów.		
Cel 3 - Monitoring i poprawa jakości powietrza Wysoka jakość powietrza jest jednym z podstawowych warunków komfortowego i bezpiecznego wypoczynku. Jej utrzymanie i poprawa wpływają bezpośrednio na postrzeganie gminy jako miejsca sprzyjającego zdrowiu i regeneracji.		
Cel 4 - Podnoszenie jakości i estetyki przestrzeni publicznych Spójna, zadbane i funkcjonalna przestrzeń publiczna wpływa na pozytywne doświadczenie pobytu oraz ogólny wizerunek gminy. Estetyka i komfort użytkowania przestrzeni są istotnym elementem konkurencyjności destynacji turystycznej.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Modernizacja i rozwój ogólnodostępnych terenów zieleni o funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej (parki, skwery, strefy relaksu)	Do 2030
	2. Kształtowanie komfortowych przestrzeni wypoczynkowych poprzez rozwój infrastruktury zacieniającej (np. pergoli), małej architektury oraz zieleni urządzonej	Do 2030
	3. Ograniczanie efektu miejskiej wyspy ciepła oraz poprawa retencji wód opadowych w okolicach ul. Poprzecznej, m.in. poprzez wprowadzanie rozwiązań opartych na naturze (ogrody deszczowe, zielone przystanki itp.)	Do 2030
	4. Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi oraz rozwój systemów retencji, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o wysokiej intensywności użytkowania	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.3. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI SPRZYJAJĄCEJ WYPOCZYNKOWI	
	turystycznego, narażonych na okresowe podtopienia (rejon ulic Kusocińskiego, Uchnasta, Waryńskiego oraz Lipowej i Rokosza przy parku zdrojowym)	
	5. Monitorowanie jakości powietrza oraz bieżąca analiza jego wpływu na funkcjonowanie uzdrowiska	Do 2030
	6. Realizacja działań ograniczających emisję zanieczyszczeń, w tym wspieranie wymiany źródeł ciepła w budynkach indywidualnych, szczególnie w rejonie strefy A uzdrowiska, z wykorzystaniem programów gminnych i krajowych	Do 2030
	7. Wspieranie poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności w obiektach i przestrzeniach istotnych dla funkcji uzdrowskiej i turystycznej gminy	Do 2030
	8. Pielęgnacja i rozwój terenów zielonych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz właściwego doboru gatunków roślin, w tym wprowadzanie łąk kwietnych do przestrzeni miejskiej.	Do 2030
	9. Ochrona i pielęgnacja drzew, w tym działania ograniczające rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych i szkodników	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, turyści i kuracjusze, osoby korzystające z przestrzeni publicznych, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami oraz podmioty prowadzące działalność na obszarze uzdrowiska.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań może być finansowana z różnych źródeł, w zależności od ich charakteru oraz dostępności środków, w tym z: <ul style="list-style-type: none"> • środków własnych Gminy Busko-Zdrój, • Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027, • programów krajowych, w tym m.in. środków na ochronę środowiska i poprawę jakości powietrza, • Krajowego Planu Odbudowy, • innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, podmiotami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz partnerami lokalnymi.	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.4.	KOMFORT I JAKOŚĆ DOŚWIADCZENIA TURYSTY W PRZESTRZENI
OPIS CELU: Jakość doświadczenia turysty kształtują nie tylko główne atrakcje, ale również codzienny komfort przebywania w przestrzeni. Działania w tym obszarze koncentrują się na poprawie funkcjonalności, czytelności i estetyki przestrzeni publicznych, tworząc przyjazne warunki do wypoczynku i budując pozytywne wrażenia z pobytu.		
CELE OPERACYJNE: Cel 1 - Podnoszenie komfortu korzystania z przestrzeni publicznych przez turystów i mieszkańców Komfort użytkowania przestrzeni turystycznej (miejsca odpoczynku, zacienienie, dostępność) wpływa bezpośrednio na jakość pobytu i skłonność do dłuższego przebywania w gminie. Cel 2 - Zwiększenie czytelności i dostępności przestrzeni turystycznej Czytelna i intuicyjna przestrzeń ułatwia poruszanie się oraz korzystanie z oferty turystycznej, ograniczając bariery dla nowych użytkowników i osób spoza regionu. Cel 3 - Kształtowanie spójnego i przyjaznego wizerunku przestrzeni publicznych Estetyczna i spójna przestrzeń buduje pozytywne pierwsze wrażenie oraz wzmacnia tożsamość miejsca, co przekłada się na jego atrakcyjność i rozpoznawalność.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Rewitalizacja i podnoszenie jakości kluczowych przestrzeni publicznych, w centrum miasta (Plac Zwycięstwa, Al. Mickiewicza) oraz w obszarze uzdrowiskowym (park zdrojowy, pasaż handlowy), jako miejsc o wysokim standardzie doświadczenia turystycznego	Do 2030
	2. Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb różnych użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z dziećmi	Do 2030
	3. Poprawa czytelności i dostępności przestrzeni dla użytkowników spoza regionu i obcokrajowców, poprzez wprowadzenie wielojęzycznych i intuicyjnych rozwiązań informacyjnych	Do 2030
	4. Modernizacja i ujednoczenie systemu witaczy miejskich i gminnych jako elementu budowania pierwszego wrażenia turysty	Do 2030
	5. Wdrożenie spójnego systemu oznakowania atrakcji i tras turystycznych	Do 2030
	6. Podnoszenie jakości estetycznej przestrzeni publicznych poprzez rozwój małej architektury, zieleni oraz elementów identyfikacji wizualnej	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	I.4. KOMFORT I JAKOŚĆ DOŚWIADCZENIA TURYSTY W PRZESTRZENI
DOCELOWI ODBIORCY:	Turyści i kuracjusze, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, osoby odwiedzające przestrzenie publiczne, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny z dziećmi.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027, – Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021–2027, – programów krajowych, w tym „Polski Ład”, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych.
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy (ZUK, MP GK Sp. z o.o.), organizacjami pozarządowymi, (w tym w szczególności z PTTK) oraz innymi partnerami lokalnymi.

CEL STRATEGICZNY II:**BUSKO-ZDRÓJ LIDEREM TURYSTYKI REGIONU PONIDZIA**

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.1.	BUDOWA TOŻSAMOŚCI TURYSTYCZNEJ BUSKA W OPARCIU O UNIKALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE I PRZYRODNICZE PONIDZIA.
OPIS CELU: Dążenie do pełnienia roli głównego integratora i koordynatora procesów rozwojowych na Ponidziu. Busko-Zdrój, wykorzystując swój potencjał uzdrowiskowy i organizacyjny, staje się strategiczną platformą współpracy dla gmin partnerskich (m.in. Pińczów, Wiślica, Nowy Korczyn), budując spójną i konkurencyjną markę regionu na turystycznej mapie Polski i Europy.		
CELE OPERACYJNE: Cel 1 - Budowa autorytetu Buska-Zdroju jako ponadregionalnego centrum myśli historycznej i nauki. Podejmowane inicjatywy we współpracy instytucjonalnej najwyższego szczebla mają na celu koncentrację debaty o dziedzictwie narodowym w Busku-Zdroju, czyniąc z gminy lidera w zakresie ochrony i interpretacji historii Ponidzia. Cel 2 - Wzmacnianie pozycji Buska-Zdroju jako lidera regionu poprzez integrację potencjału kulturowego, przyrodniczego i turystycznego Ponidzia. Dążenie do ugruntowania roli miasta jako głównego ośrodka wzrostu turystycznego, który inicjuje i koordynuje współpracę z gminami partnerskimi (Pińczów, Wiślica, Nowy Korczyn). Cel ten zakłada kreowanie wielowymiarowej przestrzeni doświadczeń, łączącej nowoczesną pakietyzację oferty regionalnej z promocją sektora kreatywnego, dziedzictwa kulinarnego oraz unikalnych tradycji uzdrowiskowych. Gmina stawia na wsparcie kluczowych projektów regionalnych, takich jak rewitalizacja unikalnego krajobrazu kulturowego Ponidzia (m.in. poprzez partnerstwo w odtwarzaniu historycznych alei przydrożnych). Poprzez organizację wysokiej jakości wydarzeń oraz promocję turystyki opartej na zasobach natury (slow tourism), Busko-Zdrój stymuluje aktywność gospodarczą całego Ponidzia, skutecznie niwelując zjawisko sezonowości. Cel 3 - Wdrażanie wspólnych narzędzi lojalnościowych i sprzedażowych. Stymulowanie przepływu turystów pomiędzy partnerskimi gminami poprzez wprowadzenie „Turystycznej Karty Ponidzia”. System rabatowy i zintegrowana oferta usługowa mają na celu zachęcenie gości do dłuższego pobytu w regionie i korzystania z pełnego spektrum produktów sieci uzdrowiskowej.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Organizacja cyklicznego ogólnopolskiego kongresu naukowego „Meandry historii Polski” we współpracy z Polską Akademią Nauk oraz Instytutem Dziedzictwa Narodowego	Do 2030
	2. Sieciowanie współpracy instytucjonalnej regionu Ponidzia na rzecz wzmacniania oferty turystycznej Buska-Zdroju.	Do 2030
	3. Zainicjowanie Turystycznej Karty Ponidzia (pakietyzacja oferty komercyjnej)	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.1.	BUDOWA TOŻSAMOŚCI TURYSTYCZNEJ BUSKA W OPARCIU O UNIKALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE I PRZYRODNICZE PONIDZIA.
	4.	Partnerstwo w międzygminnym projekcie odtworzenia sieci alei wierzbowo-lipowych realizowanym przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.
		Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Turyści i kuracjusze, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, przedsiębiorcy sektora turystycznego i kreatywnego, partnerzy samorządowi z obszaru Ponidzia oraz uczestnicy wydarzeń i inicjatyw o charakterze naukowym i kulturalnym.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój oraz gmin partnerskich, – Funduszy Europejskich (w tym dla Świętokrzyskiego 2021–2027), – Funduszy EOG, w tym programów w obszarze kultury (np. program „Kultura”), – środków Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, – środków Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, – innych programów krajowych i międzynarodowych, – środków instytucji naukowych i badawczych, – środków prywatnych (partnerzy wydarzeń, sektor kreatywny), – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, gminami partnerskimi z obszaru Ponidzia, organizacjami pozarządowymi (w tym Lokalną Organizacją Turystyczną „Moc Ponidzia”), Polska Akademia Nauk, Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz partnerami gospodarczymi (np. Muzeum Archeologiczne w Wiślicy, Muzeum Regionalne w Pińczowie, Pałac Wielopolskich w Chrobrzu, przystanie kajakowe wzdłuż Nidy)	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.2.	BUDOWA SPÓJNEGO I KONKURENCYJNEGO MIKROREGIONU UZDROWISKOWEGO W RAMACH PARTNERSTWA OBSZARU STRATEGICZNEJ INTERWENCJI „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”
OPIS CELU: Dążenie do stworzenia silnej, sieciowej marki uzdrowiskowej opartej na unikalnych zasobach wód mineralnych południowej części województwa. Cel zakłada budowę trwałego partnerstwa pomiędzy Buskiem-Zdrojem, Solcem-Zdrojem, Pińczowem i Kazimierzą Wielką, w celu wykreowania wspólnej, komplementarnej oferty leczniczo-wypoczynkowej, która zwiększy konkurencyjność całego regionu.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Strategiczne programowanie rozwoju i komunikacji mikroregionu na lata 2026–2036. Dążenie do wyznaczenia wspólnych kierunków wzrostu dla Buska-Zdroju, Solca-Zdroju, Pińczowa i Kazimierzy Wielkiej. Poprzez opracowanie kompleksowej strategii i tożsamości wizualnej, partnerstwo dąży do zajęcia stabilnej pozycji na krajowym rynku turystyki zdrowotnej, precyzyjnie odpowiadając na potrzeby nowych pokoleń kuracjuszy.		
Cel 2 - Budowa prestiżu Buska-Zdroju jako głównego ośrodka kompetencji w leczeniu wodami siarczkowymi. Wykorzystanie 200-letniego dziedzictwa uzdrowiskowego (jubileusz w 2028 r.) do ugruntowania roli miasta jako lidera innowacji w balneologii. Poprzez organizację cyklicznej Konferencji Uzdrowiskowej, inicjującej Festiwal, Busko-Zdrój wyznacza standardy terapeutyczne dla całego mikroregionu, opierając swoją przewagę na unikalnym doświadczeniu w wykorzystaniu wód siarczkowych.		
Cel 3 - Inicjowanie i koordynacja sieciowych wydarzeń kulturalnych promujących markę „Świętokrzyskie Uzdrowiska”. Pełnienie roli głównego organizatora i integratora 4-dniowego Festiwalu Świętokrzyskich Uzdrowisk. Poprzez synchronizację oferty kulturalno-muzycznej w Busku, Solcu, Kazimierzy i Pińczowie, gmina dąży do stworzenia spójnego produktu turystycznego, który promuje wspólne zasoby naturalne, jednocześnie eksponując Busko-Zdrój jako historyczne serce sojuszu.		
Cel 4 - Zwiększanie rozpoznawalności i dostępności oferty mikroregionu poprzez zintegrowane działania promocyjne. Sukcesywne budowanie zasięgów i prestiżu świętokrzyskiej sieci uzdrowiskowej. Wykorzystanie wielokanałowej komunikacji (social media, outdoor, radio) ma na celu trwałe zakotwiczenie marki #ŚU w świadomości odbiorców i stymulowanie ruchu turystycznego, co bezpośrednio przełoży się na wzrost gospodarczy wszystkich gmin partnerskich.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	1. Opracowanie Strategii obszaru #Świętokrzyskie Uzdrowiska	Do 2030
	2. Organizacja cyklicznej konferencji uzdrowiskowej	Do 2030
	3. Organizacja 4-dniowego Festiwalu Świętokrzyskich Uzdrowisk	Do 2030
	4. Organizacja kampanii promocyjnej obszaru #Świętokrzyskie Uzdrowiska	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Turycy i kuracjusze, mieszkańcy gmin partnerskich, przedsiębiorcy sektora uzdrowiskowego i turystycznego, uczestnicy wydarzeń oraz odbiorcy działań promocyjnych mikroregionu.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu opiera się na środkach	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.2. BUDOWA SPÓJNEGO I KONKURENCYJNEGO MIKROREGIONU UZDROWISKOWEGO W RAMACH PARTNERSTWA OBSZARU STRATEGICZNEJ INTERWENCJI „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”
	zakontraktowanych w ramach Strategii Obszaru Strategicznej Interwencji „Świętokrzyskie Uzdrowiska” na lata 2022–2027, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021–2027, – środków krajowych współfinansujących realizację strategii, – środków własnych gmin partnerskich.
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój jako lider projektu partnerskiego pn. „Kreowanie uzdrowiskowego i turystycznego wizerunku Świętokrzyskich Uzdrowisk”, realizowanego w ramach Strategii Obszaru Strategicznej Interwencji „Świętokrzyskie Uzdrowiska” we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego tworzącymi obszar „Świętokrzyskie Uzdrowiska”, w szczególności gminami: Solec-Zdrój (uzdrowisko), Kazimierza Wielka i Pińczów (obszary uzdrowiskowe), oraz partnerami branży turystycznej i zdrowotnej.

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.3.	ROZWÓJ UNIKALNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ BUSKA-ZDROJU W OPARCIU O TOŻSAMOŚĆ I DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY
<p>OPIS CELU: Przekształcenie dziedzictwa kulturowego w żywe i angażujące doświadczenie turystyczne. Obejmuje to opowiadanie historii miasta w nowoczesny sposób, obecność historii w przestrzeni codziennej oraz tworzenie oferty, która łączy kulturę, sztukę i lokalne smaki w spójne doświadczenie pobytu. Szczególne znaczenie w realizacji celu przypisuje się działaniom związanym z zachowaniem, udostępnianiem i interpretacją dziedzictwa związanego z historią Zakonu Norbertanek, które odegrały kluczową rolę w rozwoju Buska-Zdroju. W kontekście zbliżających się obchodów 740-lecia nadania praw miejskich planowane jest podjęcie działań zmierzających do przywrócenia tego dziedzictwa w świadomości mieszkańców i turystów, w tym poprzez wykorzystanie nowoczesnych narzędzi prezentacji historii (np. wizualizacji, rekonstrukcji cyfrowych, ekspozycji wystawienniczych).</p>		
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>Cel 1 - Cyfryzacja i nowoczesna narracja historyczna. Dążenie do ożywienia lokalnej pamięci poprzez innowacyjne projekty wystawiennicze oraz wykorzystanie multimediów. Pozwala to na emocjonalne i angażujące przedstawienie dziejów miasta, łączące tradycję z oczekiwaniami współczesnego odbiorcy.</p> <p>Cel 2 - Budowa spójnego systemu ekspozycji historii w przestrzeni miejskiej. Utrwalanie tożsamości miejsca poprzez fizyczne wyeksponowanie kluczowych punktów historycznych. Działanie to porządkuje wiedzę o zabytkach i postaciach związanych z Buskiem-Zdrojem, czyniąc historię łatwo dostępnym elementem krajobrazu uzdrowiskowego.</p> <p>Cel 3 - Kreowanie wielowymiarowej przestrzeni doświadczeń kulturalnych i kulinarnych. Stymulowanie rozwoju sektora kreatywnego (rękodzieło, design, sztuki performatywne) oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulinarnego i tradycji uzdrowiskowych. Kluczowym elementem celu jest pakietyzacja usług, czyli łączenie wydarzeń (jarmarków, festiwali, warsztatów) w gotowe produkty turystyczne dostosowane do potrzeb różnych grup (kuracjuszy, rodzin, koneserów). Działanie to ma na celu nie tylko zaspokojenie potrzeb odbiorców, ale przede wszystkim ożywienie gospodarcze gminy poprzez wydłużenie pobytu turysty i zachęcenie go do korzystania z kompleksowej oferty miasta.</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoczęcie działań na rzecz dokumentacji, ochrony i upowszechniania dziedzictwa związanego z zabytkowym zespołem poklasztornym oraz historią zakonu norbertanek, w tym z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych i ekspozycji wystawienniczych, m.in. w kontekście obchodów 740-lecia lokowania Buska-Zdroju oraz 200-lecia tradycji uzdrowiskowej. 	Do 2030
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Utworzenie i rozwój Multimedialnego Centrum Kultury w Buskiej Galerii Sztuki Willa Polonia, jako przestrzeni do systematycznej prezentacji i interpretacji dziedzictwa kulturowego gminy. 	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.3.	ROZWÓJ UNIKALNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ BUSKA-ZDROJU W OPARCIU O TOŻSAMOŚĆ I DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY	
	3.	Wdrożenie mobilnej infrastruktury wystawienniczej, która pozwala na dynamiczną prezentację lokalnych twórców i wydarzeń w dowolnym punkcie miasta.	Do 2030
	4.	Utworzenie i systematyczne rozwijanie szlaku ożywionych pomników na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój	Do 2030
	5.	Kontynuacja budowy „galerii rzeźby historycznej” (m.in. postaci Józefy Majewskiej i dr. Szymona Starkiewicza)	Do 2030
	6.	Rewitalizacja małych form sakralnych (kapliczki, świątki) będących świadectwem ciągłości tradycji regionu.	Do 2030
	7.	Pakietyzacja oferty kulturalno-turystycznej	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Turyści i kuracjusze, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, osoby zainteresowane dziedzictwem kulturowym, młodzież, rodziny z dziećmi oraz odbiorcy oferty kulturalnej i edukacyjnej.		
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	<p>Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – Funduszy Europejskich (w tym dla Świątokrzyskiego 2021–2027), – środków Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, – środków Narodowy Instytut Dziedzictwa (w tym działań własnych instytucji), – Funduszy EOG, w tym programu „Kultura”, – środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich / WPR, – środków organizacji pozarządowych i partnerów prywatnych, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 		
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, organizacjami pozarządowymi, Lokalną Organizacją Turystyczną, Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz partnerami instytucjonalnymi i gospodarczymi z terenu gminy.		

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.4.	PROFESJONALIZACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA INFORMACJĄ TURYSTYCZNĄ I RYNKOWĄ
<p>OPIS CELU: Skuteczne programowanie rozwoju turystyki wymaga przejścia od intuicyjnego planowania do zarządzania opartego na twardych danych (evidence-based management). Systematyczne gromadzenie informacji o rynku pozwala na elastyczne reagowanie na zmieniające się trendy, identyfikację nisz rynkowych oraz optymalizację nakładów finansowych na promocję. Kluczowym elementem jest zapewnienie ciągłości i porównywalności danych, co umożliwi nie tylko ocenę stanu bieżącego, ale przede wszystkim prognozowanie zjawisk i wczesne wykrywanie sygnałów ostrzegawczych w gospodarce turystycznej gminy.</p>		
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>Cel 1 - Systematyczna analityka ruchu kuracjuszy i wydajności bazy uzdrowiskowej. Skupienie się na twardych danych ilościowych dotyczących pochodzenia gości i stopnia wykorzystania obiektów. Pozwala to na ocenę kondycji ekonomicznej sektora i precyzyjne planowanie rozwoju infrastruktury noclegowej.</p> <p>Cel 2 - Ciągłe doskonalenie standardów jakościowych i atrakcyjności czasu wolnego. Cel skoncentrowany na „tu i teraz” gościa. Monitoring jakości usług, infrastruktury oraz oferty kulturalnej pozwala na szybkie eliminowanie wąskich gardeł w obsłudze ruchu turystycznego i budowanie przewagi jakościowej nad innymi uzdrowiskami.</p> <p>Cel 3 - Monitoring skuteczności działań promocyjnych oraz poziomu rozpoznawalności marki Busko-Zdrój. Działanie ukierunkowane na widoczność miasta w przestrzeni zewnętrznej (targi, internet). Celem jest zapewnienie stałej obecności Buska-Zdroju w świadomości potencjalnych gości oraz budowanie wizerunku nowoczesnego uzdrowiska o zasięgu krajowym.</p> <p>Cel 4 - Optymalizacja przewag konkurencyjnych i precyzyjne profilowanie marketingu. To cel o charakterze strategiczno-sprzedażowym. Polega na analizie „dlaczego klient wybiera nas, a nie konkurencję”. Pozwala na dopasowanie specyficznych komunikatów do konkretnych regionów Polski, co zwiększa skuteczność wydatków na reklamę.</p> <p>REALIZACJA ZADAŃ MA CHARAKTER CIĄGŁY I CYKLICZNY W CAŁYM OKRESIE OBOWIĄZYWANIA STRATEGII (DO 2030 R.)</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	1. Coroczna agregacja danych o liczbie kuracjuszy, ich kraju pochodzenia oraz rejonizacji krajowej (województwa) oraz opracowywanie rocznych zestawień porównawczych (benchmarking) dotyczących wykorzystania bazy sanatoryjnej, służących do oceny dynamiki wzrostu sektora uzdrowiskowego w Busku-Zdroju	Od 2026
	2. Opracowanie i cykliczna realizacja badania ankietowego wśród turystów i kuracjuszy przebywających w Busku-Zdroju, dotyczącego jakości usług, infrastruktury oraz oferty kulturalno-rozrywkowej	Od 2026 co 2 lata

CEL SZCZEGÓŁOWY:	II.4.	PROFESJONALIZACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA INFORMACJĄ TURYSTYCZNĄ I RYNKOWĄ	
	3.	Prowadzenie ogólnopolskiego badania wizerunkowego marki Busko-Zdrój poprzez cykliczne sondaże opinii realizowane podczas kluczowych wydarzeń branżowych (targi turystyczne, konferencje), a także w przestrzeni cyfrowej, z wykorzystaniem własnych kanałów komunikacji (strona www, media społecznościowe) oraz platform partnerskich (np. portale związków gmin uzdrowiskowych).	Od 2026 Co 4 lata
	4.	Cykliczna analiza rozpoznawalności i atrakcyjności turystycznej Buska-Zdroju na tle konkurencji krajowej, służąca optymalizacji strategii komunikacji marketingowej miasta, w tym badanie motywacji przyjazdowych potencjalnych gości, mające na celu precyzyjne dopasowanie przekazu promocyjnego do odbiorców z różnych regionów Polski.	Od 2026 Co 4 lata
DOCELOWI ODBIORCY:	Lokalne podmioty gospodarcze (w szczególności sektora turystycznego i uzdrowiskowego), jednostki samorządu terytorialnego, organizacje turystyczne, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój (w tym radni) oraz podmioty zaangażowane w rozwój turystyki.		
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – Funduszy Europejskich (w tym dla Świętokrzyskiego 2021–2027), – programów krajowych wspierających rozwój turystyki i analityki danych, – środków na działania promocyjne i badawcze, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 		
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, lokalnymi podmiotami branży turystycznej i uzdrowiskowej oraz partnerami instytucjonalnymi i badawczymi.		

CEL STRATEGICZNY III:**SILNA I SPÓJNA MARKA TURYSTYCZNA**

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.1.	BUDOWA I UTRWALANIE SILNEJ MARKI TURYSTYCZNEJ GMINY BUSKO-ZDRÓJ
OPIS CELU:		
Budowanie silnej i wyróżniającej się marki Buska-Zdroju jako nowoczesnej destynacji wellness, kultury i jakości życia. Działania koncentrują się na przyciąganiu nowych grup odbiorców, tworzeniu spójnej narracji marki opartej na wydarzeniach i dziedzictwie oraz prowadzeniu aktywnej, profesjonalnej promocji w kraju i za granicą.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Odmłodzenie profilu demograficznego gości		
Dążenie do dywersyfikacji grup odbiorców poprzez pozycjonowanie Buska-Zdroju jako nowoczesnej destynacji wellness i holistycznego dbania o zdrowie. Wykorzystanie potencjału zbiornika Radzanów, tras rowerowych i infrastruktury rekreacyjnej sprzyja przyciąganiu młodszych odbiorców oraz rodzin, budując wizerunek uzdrowiska atrakcyjnego dla różnych grup wiekowych.		
Cel 2 - Wzmacnianie tożsamości lokalnej i budowa kapitału społecznego wokół marki Busko-Zdrój.		
Budowanie wewnętrznego fundamentu marki poprzez angażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe. Celem jest sprawienie, by społeczność lokalna stała się naturalnym ambasadorem miasta, identyfikującym się z ofertą turystyczną i współtworzącym atmosferę gościnności.		
Cel 3 - Ekspansja marki na rynku krajowym oraz wyselekcjonowanych rynkach zagranicznych.		
Skuteczne dotarcie do nowych segmentów klientów, w tym Polonii i mieszkańców krajów ościennych. Cel realizowany poprzez profesjonalną obecność na kluczowych wydarzeniach branżowych oraz organizację wizyt studyjnych, co ma zapewnić stały wzrost rozpoznawalności produktów markowych gminy.		
Cel 4 - Utrwalanie pozycji Buska-Zdroju jako „Uzdrowiska Kultury” w oparciu o markę festiwalową.		
Przekucie sukcesu Festiwalu im. Krystyny Jamroz w całoroczny atut wizerunkowy. Wykorzystanie unikalnych formatów, takich jak „Kawiarenki Festiwalowe” oraz potencjału „Alei Gwiazd”, pozwala na budowanie prestiżu miasta jako miejsca spotkań z wielką sztuką i wybitnymi artystami.		
Cel 5 - Stymulowanie ruchu turystycznego poprzez całoroczny kalendarz wydarzeń wysokiej jakości.		
Kreowanie spójnej oferty imprez cyklicznych, które stanowią samodzielny magnes przyjazdowy poza szczytem sezonu. Wydarzenia te mają generować pozytywny rozgłos medialny i budować wizerunek gminy jako miejsca tętniącego życiem przez cały rok.		
Cel 6 - Budowa międzynarodowej sieci współpracy i transferu innowacji w sektorze uzdrowiskowym.		
Rozwój partnerstw z zagranicznymi ośrodkami o podobnym profilu w celu wymiany doświadczeń i wspólnej promocji. Cel służy podnoszeniu standardów lokalnej oferty poprzez benchmarking międzynarodowy i wdrażanie sprawdzonych rozwiązań z innych rynków.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	1. Planowanie i realizacja kampanii wizerunkowych promujących Busko-Zdrój jako nowoczesną destynację wellness & wellbeing.	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.1.	BUDOWA I UTRWALANIE SILNEJ MARKI TURYSTYCZNEJ GMINY BUSKO-ZDRÓJ	
	2.	Prowadzenie, bieżąca aktualizacja oraz doskonalenie oficjalnych kanałów komunikacji zewnętrznej (serwis www.busko.pl , media społecznościowe) w zakresie informacji turystycznej i promocji oferty gminy	Do 2030
	3.	Rozwój systemu komunikacji wewnętrznej, w tym wykorzystanie „Magazynu Buskiego” jako narzędzia informacji, budowania tożsamości lokalnej i integracji mieszkańców oraz środowisk lokalnych wokół rozwoju turystyki	Do 2030
	4.	Organizacja wizyt studyjnych (fam trips) dla dziennikarzy, twórców internetowych oraz touroperatorów z rynków krajowych i zagranicznych, prezentujących ofertę turystyczną gminy	Do 2030
	5.	Udział w kluczowych targach turystycznych (krajowych i zagranicznych) z wykorzystaniem nowoczesnych, w tym multimedialnych form prezentacji oferty turystycznej gminy	Do 2030
	6.	Popularyzacja „Legend Buskich” autorstwa śp. Franciszka Rusaka jako narzędzia promocji i edukacji regionalnej: - stworzenie szlaku spacerowego „Śladami Buskich Legend” - marketing narracyjny – wykorzystanie motywów w materiałach promocyjnych, gadżetach i social mediach.	Do 2030
	7.	Wykorzystanie marki MFM im. K. Jamroz oraz Alei Gwiazd do budowania prestiżu i unikalności oferty uzdrowiskowej, w tym m.in: - Rozwój i promocja formatu „Kawiarenka Festiwalowa”; - Digitalizacja „Alei Gwiazd” w Parku Zdrojowym; - Integracja oferty kulturalnej z sektorem usług lokalnych wzmacniających klimat święta muzyki w całym mieście.	Do 2030
	8.	Kampania wizerunkowa „Busko-Zdrój – Miasto Artystów”, oparta na relacjach z festiwalu oraz wypowiedziach laureatów „Słoneczek”, budująca wizerunek miejsca z duszą i wysoką kulturą (artyści	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.1.	BUDOWA I UTRWALANIE SILNEJ MARKI TURYSTYCZNEJ GMINY BUSKO-ZDRÓJ	
		ambasadorami marki Busko-Zdrój)	
	9.	Inkubacja nowych wydarzeń flagowych, w szczególności w tzw. „niskim sezonie” (jesień/zima), dedykowanych tematyce zdrowia holistycznego, literatury lub sztuki, w celu niwelowania sezonowości ruchu turystycznego.	Do 2030
	10.	Wsparcie promocyjne i organizacyjne oraz rozwój cyklicznych wydarzeń o zasięgu ogólnopolskim odbywających się na terenie gminy	Do 2030
	11.	Rozszerzanie sieci miast partnerskich, w szczególności w obrębie UE oraz państw EOG, w celu rozwoju współpracy turystycznej, kulturalnej i promocji międzynarodowej	Do 2030
	12.	Inicjowanie międzynarodowych projektów promocyjnych opartych na wspólnych cechach funkcjonalnych oraz dziedzictwie kulturowym partnerów	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Turyści krajowi i zagraniczni, kuracjusze, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, przedsiębiorcy sektora turystycznego i kreatywnego oraz odbiorcy wydarzeń i działań promocyjnych		
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	<p>Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – środków jednostek organizacyjnych gminy (w tym Buskiego Samorządowego Centrum Kultury), – środków organizacji pozarządowych i partnerów prywatnych, – Funduszy Europejskich, – programów krajowych w zakresie turystyki, kultury i promocji, – środków przeznaczonych na współpracę międzynarodową (w tym UE i EOG), – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 		
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy (w tym Buskim Samorządowym Centrum Kultury), organizacjami pozarządowymi oraz partnerami gospodarczymi.		

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.2.	POZYCJONOWANIE BUSKA-ZDROJU JAKO LIDERA TURYSTYKI W REGIONIE PONIDZIA I MIKROREGIONIE „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”
<p>OPIS CELU: Stworzenie spójnej i silnej narracji promocyjnej, która pozycjonuje Busko-Zdrój jako centralny punkt (hub) turystyczny południowej części województwa świętokrzyskiego. Działania promocyjne mają na celu uświadomienie odbiorcom, że gmina jest idealną bazą wypadową pozwalającą na łączenie leczenia uzdrowiskowego w ramach sieci „Świętokrzyskich Uzdrowisk” z odkrywaniem unikalnego dziedzictwa historycznego i przyrodniczego Ponidzia (m.in. Wiślicy, Nowego Korczyna, Pińczowa itd.)</p>		
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>Cel 1 - Promocja Buska-Zdroju jako „Bramy na Ponidzie” i lidera turystyki kulturowo-przyrodniczej. Wykreowanie i upowszechnienie narracji o Busku-Zdroju jako strategicznym punkcie startowym do eksploracji Ponidzia. Cel zakłada promocję pakietów łączonych (np. „Dzień w uzdrowisku – dzień w historii”), promujących współpracę z Wiślicą czy Nowym Korczynem, co ma na celu wydłużenie pobytów turystycznych i zwiększenie atrakcyjności regionu w oczach turystów poszukujących różnorodności.</p> <p>Cel 2 - Kompleksowa promocja wydarzeń i inicjatyw w ramach projektu „Kreowanie uzdrowiskowego i turystycznego wizerunku Świętokrzyskich Uzdrowisk”. Skoncentrowanie działań na budowie zasięgów i rozpoznawalności wspólnego brandu sieciowego (Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Pińczów, Kazimierza Wielka) poprzez realizację zaplanowanych w projekcie kampanii promocyjnych. Cel zakłada wykorzystanie synergii partnerskiej do utrwalenia w świadomości ogólnopolskiej wizerunku południowej części województwa jako nowoczesnego regionu turystyczno-medycznego, w którym Busko-Zdrój pełni rolę głównego węzła komunikacyjnego i wizerunkowego.</p> <p>Cel 3 - Budowa relacji z otoczeniem i nowoczesna komunikacja w mediach społecznościowych (Digital PR). Wykorzystanie narzędzi marketingu relacyjnego (social media, influencer marketing, rolki, TikTok) do bieżącego informowania o ofercie mikroregionu. Celem jest stworzenie dynamicznej, „żywej” komunikacji, która przybliży ofertę partnerstwa #ŚU oraz atrakcje Ponidzia w sposób nowoczesny, angażujący i dostosowany do trendów cyfrowych.</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	1. Promocja oferty turystycznej Ponidzia jako zaplecza dla pobytu w Busku-Zdroju, w tym dziedzictwa kulturowego, usług rekreacyjnych, kulinarnych i turystyki wodnej	Do 2030
	2. Promocja Turystycznej Karty Ponidzia wśród mieszkańców gminy Busko-Zdrój a także turystów i kuracjuszy.	Do 2030
	3. U uruchomienie regionalnego serwisu informacyjnego (landing page), integrującego ofertę partnerów mikroregionu „Świętokrzyskie Uzdrowiska” oraz jej promocja w środowisku lokalnym.	Do 2030
	4. Koordynacja i realizacja działań promocyjnych w przestrzeni publicznej	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.2.	POZYCJONOWANIE BUSKA-ZDROJU JAKO LIDERA TURYSTYKI W REGIONIE PONIDZIA I MIKROREGIONIE „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”
		(billboardy, citylighty) promujących ofertę „Świętokrzyskich Uzdrowisk” w kluczowych aglomeracjach Polski
	5.	Realizacja kampanii radiowej promującej „Świętokrzyskie Uzdrowiska”, w tym ofertę gminy Busko-Zdrój
	6.	Realizacja kampanii internetowej promującej „Świętokrzyskie Uzdrowiska”, w tym w mediach społecznościowych
	7.	Opracowanie oferty poligraficznej „Świętokrzyskich Uzdrowisk” (w ujęciu parasolowym i indywidualnym) oraz promocja oferty Buska-Zdroju wśród turystów i kuracjuszy gmin partnerskich
DOCELOWI ODBIORCY:	Kuracjusze, turyści krajowi i zagraniczni, seniorzy, osoby zainteresowane zdrowym stylem życia oraz młodzi dorośli zainteresowani wellbeingiem.	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój oraz gmin partnerskich, – Funduszy Europejskich (w tym dla Świętokrzyskiego 2021–2027), – środków partnerów instytucjonalnych i gospodarczych zaangażowanych w realizację działań, – środków przeznaczonych na promocję i rozwój turystyki, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego tworzącymi obszar „Świętokrzyskie Uzdrowiska”, jednostkami organizacyjnymi gminy oraz partnerami instytucjonalnymi i gospodarczymi.	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.3.	TRANSFORMACJA CYFROWA I BUDOWA INTELIGENTNEGO SYSTEMU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
OPIS CELU: Tradycyjny model informacji turystycznej, oparty na drukowanych materiałach i stacjonarnych punktach obsługi, przestaje odpowiadać na potrzeby współczesnego turysty. Strategia zakłada przejście do modelu informacji „tu i teraz”, opartego na danych w czasie rzeczywistym i mobilności. Celem jest stworzenie spójnego ekosystemu cyfrowego, w którym technologia (aplikacje, urządzenia ubieralne, totemy) nie jest zbiorem osobnych gadżetów, lecz zintegrowaną siecią wspierającą turystę na każdym etapie podróży – od planowania, przez nawigację w terenie, po pogłębianie wiedzy o atrakcjach.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Zapewnienie mobilnej dostępności oferty turystycznej Przeniesienie ciężaru komunikacji na urządzenia osobiste użytkowników (smartfony, smartwatche), umożliwiając dostęp do pełnej wiedzy o mieście w dowolnym miejscu i czasie.		
Cel 2 - Integracja i digitalizacja zasobów informacyjnych Stworzenie jednolitej, cyfrowej bazy danych o atrakcjach i wydarzeniach, eliminującej rozproszenie informacji i zapewniającej spójny przekaz dla całego obszaru (Busko-Zdrój oraz Świętokrzyskie Uzdrawiska).		
Cel 3 - Modernizacja infrastruktury informacyjnej w przestrzeni miejskiej Zastąpienie statycznych nośników rozwiązaniami interaktywnymi i multimedialnymi, które pozwalają na dynamiczną aktualizację treści i lepszą ekspozycję lokalnych produktów turystycznych.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Wdrożenie cyfrowych systemów oprowadzania (audioguide, aplikacje mobilne) zwiększających atrakcyjność zwiedzania i dostępność informacji turystycznej	Do 2030
	2. Digitalizacja zasobów informacyjnych oraz oznakowanie atrakcji kodami QR umożliwiające natychmiastowy dostęp do treści.	Do 2030
	3. Rozbudowa interaktywnej infrastruktury informacyjnej w przestrzeni publicznej, w tym multimedialnych totემów (m.in. w rejonie ul. Rzewuskiego, Parku Zdrojowego i ul. Poprzecznej i innych)	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Turyści, kuracjusze, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, w tym osoby korzystające z cyfrowych narzędzi informacji turystycznej	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – Funduszy Europejskich (w tym dla Świętokrzyskiego 2021–2027), – środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich / WPR, – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – środków przeznaczonych na cyfryzację i rozwój usług publicznych, 	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.3.	TRANSFORMACJA CYFROWA I BUDOWA INTELIGENTNEGO SYSTEMU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
		– innych dostępnych źródeł zewnętrznych.
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy oraz partnerami instytucjonalnymi i technologicznymi.	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.4.	PROFESJONALIZACJA STACJONARNEJ OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
OPIS CELU: Obecna lokalizacja Centrum Informacji Turystycznej w adaptowanym budynku o funkcji mieszkalnej generuje istotne bariery w obsłudze ruchu turystycznego. Obiekt charakteryzuje się niską intuicyjnością lokalizacyjną oraz brakiem pełnego przystosowania do standardów dostępności. Dotyczy to w szczególności osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, seniorów oraz rodzin z wózkami dziecięcymi, co w kurorcie o profilu uzdrowiskowym jest deficytem krytycznym. Celem jest stworzenie nowoczesnego, w pełni dostępnego i strategicznie zlokalizowanego Centrum Informacji Turystycznej (CIT), które stanie się wizytówką Miasta i Gminy Busko-Zdrój.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Likwidacja barier i wdrożenie standardów dostępności Dostosowanie fizycznej przestrzeni CIT do zasad projektowania uniwersalnego, zapewniając swobodny dostęp i komfort obsługi osobom o ograniczonej mobilności oraz różnorodnych potrzebach sensorycznych.		
Cel 2 – Zwiększenie dostępności do tradycyjnej informacji turystycznej w rejonie strategicznych punktów koncentracji ruchu Likwidacja obecnej siedziby CIT oraz rozmieszczenie jej punktów w strefie zdrojowej oraz miejskiej w miejsca o najwyższym potencjale generowania potoków turystycznych.		
Cel 3 - Integracja funkcji informacyjnej z usługami dodatkowymi (multifunkcyjność) Przekształcenie CIT w centrum doświadczeń turystycznych, łączące dystrybucję wiedzy z promocją produktu lokalnego, w pełni dostępne dla grup defaworyzowanych (niepełnosprawnych, mniej biegłych technologicznie).		
Cel 4 - Budowa kadr jako animatorów i ekspertów regionalnych Ewolucja roli pracowników Informacji Turystycznej z „podawaczy ulotek” w stronę profesjonalnych doradców i liderów wiedzy o regionie, posiadających bezpośrednie doświadczenie w lokalnych produktach turystycznych.		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA:	1. Utworzenie głównej siedziby Centrum Informacji Turystycznej w rozbudowywanym Domu Zdrojowym w Kompleksie #TężniaBusko.	Do 2030
	2. Utworzenie filii Centrum Informacji Turystycznej lub punktu informacyjnego w centrum miasta (w rejonie ul. Poprzecznej)	Do 2030
	3. Utworzenie w strukturze Centrum Informacji Turystycznej punktu sprzedaży certyfikowanych produktów lokalnych i pamiątek regionalnych	Do 2030
	4. Wdrożenie standardu „asysty osobistej” w Centrum Informacji Turystycznej, w tym: - organizacja szkoleń dla pracowników z zakresu obsługi seniorów oraz	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	III.4.	PROFESJONALIZACJA STACJONARNEJ OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
		komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami - uruchomienie stanowiska wsparcia dla turystów w zakresie korzystania z aplikacji i e-usług turystycznych
	5.	Organizacja szkoleń, warsztatów i wizyt studyjnych podnoszących wiedzę pracowników Centrum Informacji Turystycznej o ofercie regionu
DOCELOWI ODBIORCY:		Turyści i kuracjusze, w tym osoby odwiedzające Busko-Zdrój w celach innych niż uzdrowiskowe oraz turyści przejazdowi, mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, w szczególności seniorzy i rodziny z dziećmi, osoby wykluczone cyfrowo oraz pracownicy sektora obsługi ruchu turystycznego
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:		Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> - Funduszy Europejskich (w tym dla Świętokrzyskiego 2021–2027), - środków własnych Gminy Busko-Zdrój, - środków jednostek organizacyjnych gminy (w tym Buskiego Samorządowego Centrum Kultury), - środków organizacji pozarządowych i partnerów prywatnych, - programów krajowych wspierających rozwój turystyki i dostępności, - innych dostępnych źródeł zewnętrznych.
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:		Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy (w tym Buskim Samorządowym Centrum Kultury), organizacjami pozarządowymi, Lokalną Organizacją Turystyczną „Moc Ponidzia”, podmiotami lecznictwa uzdrowiskowego, lokalnymi przewodnikami oraz partnerami gospodarczymi, w tym w szczególności biurami podróży i obiektami noclegowymi.

CEL STRATEGICZNY IV:**SILNA GOSPODARKA TURYSTYCZNA I PARTNERSTWA**

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.1.	BUDOWA ZINTEGROWANEGO PARTNERSTWA I WZMACNIANIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W TURYSTYCE
OPIS CELU:		
Budowa zintegrowanego systemu współpracy w turystyce, opartego na silnym partnerstwie samorządu, biznesu, organizacji społecznych oraz sektora nauki. Działania koncentrują się na wzmocnieniu roli Lokalnej Organizacji Turystycznej jako operatora rozwoju, wdrażaniu systemów jakości i rekomendacji, rozwijaniu współpracy międzyinstytucjonalnej oraz budowaniu powiązań krajowych i międzynarodowych, sprzyjających profesjonalizacji i wzrostowi konkurencyjności oferty. Współpraca międzynarodowa ma charakter operacyjny i projektowy, odrębny od działań promocyjnych realizowanych w ramach komunikacji marketingowej gminy.		
CELE OPERACYJNE:		
Cel 1 - Rewitalizacja i redefinicja roli Lokalnej Organizacji Turystycznej LOT „Moc Ponidzia”		
Fundamentem rozwoju nowoczesnej destynacji turystycznej musi być sprawnie działająca platforma współpracy między samorządem, organizacjami pozarządowymi a biznesem. Taką rolę pełnią zazwyczaj lokalne organizacje turystyczne. Obecny model funkcjonowania Lokalnej Organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”, wyczerpał swoją skuteczność, prowadząc do niewydolności administracyjnej i braku stałej kadry menedżerskiej. Konieczna jest zatem pilna transformacja LOT w kierunku samofinansującego się operatora turystycznego, który generuje własne przychody poprzez dostarczanie realnej wartości przedsiębiorcom.		
Cel 2 - Budowa systemów jakości i rekomendacji		
Budowa zintegrowanego partnerstwa poprzez systemy rekomendacji i certyfikacji pozwoli na skonsolidowanie rozproszonej oferty w spójny produkt turystyczny, zatrzymujący kapitał gości w lokalnym krwioobiegach gospodarczym. Wdrożenie tych mechanizmów to również szansa na wzmocnienie potencjału operacyjnego LOT „Moc Ponidzia” oraz przejęcia przez organizację roli lidera w budowaniu marki turystycznej / uzdrowskiej klasy „premium”.		
Cel 3 - Integracja z samorządem gospodarczym i rolniczym w zakresie jakości produktu		
Celem jest wykorzystanie potencjału regionalnych izb gospodarczych, rolniczych oraz organizacji produktowych do budowy wiarygodnych systemów certyfikacji i rekomendacji lokalnej oferty. Dzięki zaangażowaniu tych instytucji, proces nadawania znaków jakości (np. dla produktów regionalnych, zdrowej żywności czy usług medycznych) zyska silne osadzenie w realiach rynkowych i standardach branżowych. Partnerstwo to ułatwi lokalnym przedsiębiorcom dostęp do nowych kanałów dystrybucji oraz wzmocni ich pozycję w negocjacjach rynkowych, budując markę regionu opartą na certyfikowanym pochodzeniu i jakości.		
Cel 4 - Budowa partnerstwa z sektorem nauki i edukacji		
Celem jest wykorzystanie potencjału akademickiego do promowania Buska-Zdroju jako naturalnego wyboru dla absolwentów turystyki, medycyny czy rehabilitacji oraz zapewnienie stałego dopływu wysoko wykwalifikowanych kadr na rzecz rozwoju lokalnego.		
Cel 5 - Aktywizacja partnerstw społecznych i wzmocnienie sektora NGO w turystyce		
Celem jest upodmiotowienie organizacji społecznych jako kluczowych realizatorów oferty turystycznej i animatorów lokalnego dziedzictwa. Poprzez mechanizmy zlecania zadań publicznych oraz wsparcie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, gmina buduje trwałe partnerstwo społeczne		

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.1.	BUDOWA ZINTEGROWANEGO PARTNERSTWA I WZMACNIANIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W TURYSTYCE
<p>zwiększając liczbę i jakość lokalnych inicjatyw turystycznych. Działania obejmują również edukację turystyczną mieszkańców gminy, w tym szczególnie najmłodszych mieszkańców, kształtującą tożsamość lokalną i postawy sprzyjające rozwojowi sektora turystycznego w przyszłości.</p> <p>Cel 6 - Internacjonalizacja i wymiana dobrych praktyk (współpraca zagraniczna) Celem jest włączenie Buska-Zdroju w europejską sieć wymiany doświadczeń, umożliwiającą wdrażanie sprawdzonych rozwiązań z obszaru turystyki uzdrowiskowej i rynków EOG/UE. Partnerstwa międzynarodowe mają służyć transferowi wiedzy, realizacji wspólnych projektów transgranicznych oraz budowie prestiżowych relacji typu B2B dla lokalnych przedsiębiorców.</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	1. Opracowanie nowego modelu funkcjonowania Lokalnej Organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”, obejmującego audyt działalności, analizę dobrych praktyk oraz wypracowanie formuły umożliwiającej generowanie własnych przychodów.	Do 2030
	2. Budowa stabilnego zaplecza wykonawczego Lokalnej Organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”, w tym utworzenie profesjonalnego stanowiska koordynatora zadań wspólnych, stopniowo przekazywanych organizacji (np. obsługa Turystycznej Karty Ponidzia, wdrażanie systemów certyfikacji, działania promocyjne, tworzenie wydawnictw i pamiątek turystycznych)	Do 2030
	3. Wdrożenie lokalnego systemu certyfikacji produktów turystycznych (gwarancja jakości)	Do 2030
	4. Stworzenie i prowadzenie systemu rekomendacji turystycznej (sieciowanie usługodawców)	Do 2030
	5. Wykorzystanie sieci kontaktów izb gospodarczych do promocji produktów i usług z terenu gminy Busko-Zdrój w innych regionach oraz na targach branżowych	Do 2030
	6. Zawarcie porozumień z uczelniami w celu organizacji systemowych programów stażowych i praktyk zawodowych w podmiotach leczniczych i turystycznych z terenu gminy Busko-Zdrój	Do 2030
	7. Promocja Buska-Zdroju jako atrakcyjnego miejsca pracy i rozwoju zawodowego wśród studentów ostatnich lat uczelni medycznych i akademii kultury fizycznej (np. poprzez	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.1.	BUDOWA ZINTEGROWANEGO PARTNERSTWA I WZMACNIANIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W TURYSTYCE
		dni otwarte i programy stypendialne)
	8.	Tworzenie wspólnych zespołów projektowych (gmina i organizacje pozarządowe) w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty turystyczne o charakterze nieinwestycyjnym (edukacja, animacja, wydarzenia)
	9.	Zwiększenie skali zadań zleczanych organizacjom pozarządowym w trybie pożytku publicznego w zakresie turystyki, rekreacji, sportu, kultury i dziedzictwa, przy jednoczesnym wsparciu ich wkładu własnego (np. poprzez system pożyczek zwrotnych na projekty zewnętrzne).
	10.	Realizacja programu edukacji turystycznej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym we współpracy z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym pn. „Turystyczne przedszkole” (warsztaty i wycieczki)
	11.	Realizacja programu aktywizacji turystycznej „Odkryj Busko-Zdrój i okolice”, służącego budowaniu tożsamości lokalnej oraz kształtowaniu mieszkańców jako ambasadorów miejsca (bezpłatne wycieczki, rajdy rowerowe, wydarzenia edukacyjne na terenie gminy)
	12.	Rozszerzanie współpracy międzynarodowej poprzez zawieranie partnerstw z miastami o podobnej wielkości i funkcji w obrębie Unii Europejskiej, krajów EOG, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii i innych.
	13.	Realizacja przedsięwzięć międzynarodowych finansowanych ze środków transgranicznych oraz funduszy UE i EOG, ukierunkowanych na transfer dobrych praktyk w zakresie turystyki, promocji, kultury, sportu i dziedzictwa
	14.	Ułatwianie lokalnym przedsiębiorcom nawiązywania kontaktów biznesowych (B2B) z partnerami z państw UE oraz wdrażanie systemów wzajemnej promocji turystycznej w miastach partnerskich i bliźniaczych

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.1.	BUDOWA ZINTEGROWANEGO PARTNERSTWA I WZMACNIANIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO W TURYSTYCE
DOCELOWI ODBIORCY:	Mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, przedsiębiorcy sektora turystycznego, uzdrowiskowego i usług towarzyszących, organizacje pozarządowe, instytucje otoczenia biznesu, sektor nauki i edukacji oraz partnerzy krajowi i międzynarodowi	
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój oraz partnerów samorządowych, – środków członków Lokalnej Organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”, – środków organizacji pozarządowych i partnerów gospodarczych, – Funduszy Europejskich, w tym programów transgranicznych, – środków EOG, Funduszy Szwajcarskich oraz innych programów międzynarodowych, – środków instytucji naukowych i edukacyjnych, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z Lokalną Organizacją Turystyczną „Moc Ponidzia”, jednostkami organizacyjnymi gminy, organizacjami pozarządowymi, instytucjami otoczenia biznesu, sektorem nauki i edukacji oraz partnerami krajowymi i międzynarodowymi.	

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.2.	WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W SEKTORZE UZDROWISKOWYM, TURYSTYCZNYM I USŁUGACH TOWARZYSZĄCYCH (HORECA)
<p>OPIS CELU: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w sektorze uzdrowiskowym, turystycznym i usług towarzyszących poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla nowych inicjatyw, rozwój dialogu z biznesem oraz podnoszenie jakości usług. Działania koncentrują się na aktywizacji młodych mieszkańców i inkubacji nowych usług, budowie systemu współpracy i monitoringu potrzeb przedsiębiorców oraz rozwijaniu kompetencji kadr obsługi w kierunku wysokich standardów gościnności, ze szczególnym uwzględnieniem jakości bezpośredniej obsługi gościa jako elementu doświadczenia turystycznego.</p>		
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>Cel 1 - Aktywizacja młodych mieszkańców i inkubacja nowych usług okołouzdrawiskowych Celem jest zatrzymanie odpływu młodych osób poprzez stworzenie bezpiecznych warunków do startu w biznesie. Poprzez współpracę z Radą Młodzieżową oraz udostępnienie fizycznej i merytorycznej bazy wsparcia (inkubator), gmina dąży do wypełnienia nisz w lokalnej ofercie usługowej rękami młodych, lokalnych przedsiębiorców.</p> <p>Cel 2 - Budowa systemu dialogu i monitoringu potrzeb lokalnego biznesu Celem jest przejście od intuicyjnego do opartego na danych zarządzania relacjami z przedsiębiorcami. Sukcesem będzie stworzenie stałego forum wymiany informacji, które pozwoli samorządowi precyzyjnie reagować na oczekiwania branży uzdrowiskowej i HoReCa, wypełniając lukę informacyjną wynikającą z niedoskonałości statystyk publicznych.</p> <p>Cel 3 - Podnoszenie standardów obsługi i kompetencji kadr (Program Ambasador) Celem jest stworzenie spójnego, wysokiego standardu obsługi gościa w całym mieście, niezależnie od tego, czy korzysta on z usług publicznych, czy prywatnych. Poprzez edukację pracowników „pierwszej linii” (repcji, kelnerów, taksówkarzy), budujemy profesjonalny wizerunek Buska-Zdroju i zwiększamy satysfakcję turystów, co przekłada się na ich powroty.</p>		
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA:		TERMINARZ:
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programu „Akademia Młodego Przedsiębiorcy”, obejmującego opracowanie i dystrybucję kompendium wiedzy (broszura/e-poradnik) dotyczącego zakładania działalności gospodarczej w Busku-Zdroju, zawierającego mapę nisz rynkowych oraz informacje o dostępnych ulgach i formach wsparcia. 	Do 2030
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Realizacja programu „Biznes dla Młodych”, obejmującego cykl spotkań motywacyjnych i warsztatów dla uczniów szkół średnich, prowadzonych we współpracy z Radą Młodzieżową, ukierunkowanych na prezentację korzyści z prowadzenia działalności gospodarczej oraz identyfikację nisz w sektorze turystycznym i okołouzdrawiskowym 	Do 2030

CEL SZCZEGÓŁOWY:	IV.2.	WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W SEKTORZE UZDROWISKOWYM, TURYSTYCZNYM I USŁUGACH TOWARZYSZĄCYCH (HORECA)	
	3.	Organizacja Lokalnego Inkubatora Przedsiębiorczości poprzez adaptację niewykorzystanych zasobów komunalnych na przestrzeń coworkingową dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, oferującą miejsca do pracy na preferencyjnych warunkach	Do 2030
	4.	Realizacja badania ankietowego wśród przedsiębiorców sektora uzdrowiskowego i HoReCa w celu identyfikacji ich potrzeb rozwojowych oraz barier we współpracy z samorządem	Do 2030
	5.	Uruchomienie Forum „Przedsiębiorczość dla Turystyki” jako stałej platformy konsultacyjnej (spotkania, warsztaty) służącej wspólnemu programowaniu kierunków rozwoju oferty turystycznej	Do 2030
	6.	Realizacja programu szkoleniowego „Ambasador Buska-Zdroju”, obejmującego szkolenia i wizyty studyjne dla pracowników lokalnych firm	Do 2030
	7.	Wsparcie promocyjno-informacyjne lokalnych MŚP działających w sektorze turystyki, czasu wolnego i usług towarzyszących	Do 2030
DOCELOWI ODBIORCY:	Mieszkańcy gminy Busko-Zdrój, w tym w szczególności młodzież, przedsiębiorcy sektora uzdrowiskowego, turystycznego, HoReCa i usług towarzyszących, organizacje pozarządowe oraz osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej		
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:	Realizacja zadań w ramach celu może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności z: <ul style="list-style-type: none"> – środków własnych Gminy Busko-Zdrój, – środków organizacji pozarządowych i partnerów gospodarczych, – Funduszy Europejskich, – programów krajowych wspierających przedsiębiorczość, rynek pracy i rozwój kompetencji, – środków przeznaczonych na rozwój sektora MŚP, – innych dostępnych źródeł zewnętrznych. 		
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ I MONITOROWANIE ZADANIA:	Gmina Busko-Zdrój we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, Lokalną Organizacją Turystyczną „Moc Ponidzia”, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami sektora uzdrowiskowego, turystycznego i HoReCa oraz partnerami instytucjonalnymi.		

PLAN PROMOCJI TURYSTYCZNEJ MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ DO ROKU 2030

1. WPROWADZENIE

Celem planu promocji jest budowa silnej, rozpoznawalnej marki Buska-Zdroju jako nowoczesnej destynacji uzdrowiskowej, turystycznej i kulturalnej, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności wydatków promocyjnych poprzez ich powiązanie z rozwojem oferty turystycznej oraz gospodarczą aktywizacją regionu.

Plan promocji Gminy Busko-Zdrój do 2030 roku stanowi uszczegółowienie działań określonych w ramach Celu Strategicznego III „Silna i spójna marka turystyczna” oraz wskazuje kluczowe kierunki i narzędzia prowadzenia polityki promocyjnej gminy w perspektywie wieloletniej.

Dokument porządkuje działania promocyjne, zapewnia ich spójność z rozwojem oferty turystycznej oraz umożliwia racjonalne i efektywne planowanie wydatków w tym obszarze. Promocja traktowana jest jako narzędzie wspierające rozwój lokalnej gospodarki, w szczególności poprzez zwiększanie rozpoznawalności marki Buska-Zdroju, wydłużanie pobytu turystów oraz wzrost wykorzystania usług oferowanych przez lokalnych przedsiębiorców.

Plan opiera się na założeniu ścisłego powiązania działań promocyjnych z rozwojem produktów turystycznych oraz współpracą partnerską na poziomie lokalnym i regionalnym, w tym w ramach obszaru „Świętokrzyskie Uzdrowiska” oraz regionu Poniądzia.

2. MATRYCA LOGICZNA PROMOCJI GMINY BUSKO-ZDRÓJ DO 2030 ROKU

OBSZAR PROMOCJI	CEL DZIAŁAŃ	NARZĘDZIA REALIZACJI	GRUPY DOCELOWE	ZAKŁADANE EFEKTY
BUDOWA I UTRWALANIE MARKI BUSKO-ZDRÓJ JAKO UZDROWISKA KULTURY I WELLBEING	wzmocnienie rozpoznawalności marki oraz budowa jej spójnego wizerunku jako nowoczesnej destynacji uzdrowiskowej i kulturalnej	kampanie wizerunkowe (radio, outdoor, internet), działania w mediach społecznościowych, marketing treści, współpraca z mediami i twórcami internetowymi	turyści krajowi i zagraniczni, kuracjusze, młodzi dorośli zainteresowani usługami wellness i wellbeing	wzrost rozpoznawalności marki, zwiększenie zainteresowania ofertą gminy
PROMOCJA BUSKA-ZDROJU JAKO „BRAMY NA PONIDZIE”	wydłużenie pobytu turystów poprzez integrację oferty uzdrowiskowej z regionalną ofertą turystyczną	promocja pakietów pobytowych, rozwój i promocja turystycznej karty Poniądzia, współpraca z gminami partnerskimi	turyści krajowi, kuracjusze	zwiększenie długości pobytu, wzrost wydatków turystów w gospodarce lokalnej

PROMOCJA MIKROREGIONU „ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA”	budowa rozpoznawalnej marki sieciowej oraz zwiększenie konkurencyjności regionu	wspólne kampanie promocyjne, działania informacyjne, rozwój narzędzi cyfrowych (np. serwis informacyjny), materiały promocyjne	turyści krajowi i zagraniczni, kuracjusze	wzrost ruchu turystycznego w regionie, zwiększenie synergii działań partnerskich
PROMOCJA WYDARZEŃ JAKO PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH	ograniczenie sezonowości ruchu turystycznego oraz budowa oferty całorocznej	organizacja i promocja wydarzeń cyklicznych, rozwój nowych wydarzeń poza sezonem, integracja oferty wydarzeń z lokalnymi usługami	turyści, mieszkańcy, uczestnicy wydarzeń	zwiększenie ruchu turystycznego poza sezonem, wzrost liczby odwiedzin
ROZWÓJ PROMOCJI CYFROWEJ KOMUNIKACJI NOWOCZESNEJ	zwiększenie zasięgu działań promocyjnych oraz dotarcie do nowych grup odbiorców	kampanie internetowe, działania w mediach społecznościowych, produkcja materiałów multimedialnych (video, rolki), współpraca z influencerami	młodzi dorośli, użytkownicy mediów cyfrowych	zwiększenie zasięgów komunikacyjnych, wzrost zainteresowania ofertą
ROZWÓJ DZIAŁAŃ PR I WSPÓŁPRACY BRANŻOWEJ	budowa wiarygodności marki oraz wzmocnienie obecności Buska-Zdroju w przestrzeni medialnej i branżowej	organizacja wizyt studyjnych (media, blogerzy, touroperatorzy), udział w wydarzeniach branżowych, współpraca z partnerami instytucjonalnymi	przedstawiciele branży turystycznej, media, partnerzy zewnętrzni	zwiększenie obecności medialnej, wzmocnienie pozycji rynkowej
WSPARCIE NARZĘDZI SPRZEDAŻOWYCH I DYSTRYBUCJI OFERTY	zwiększenie wykorzystania lokalnej oferty turystycznej i usługowej	rozwój i promocja turystycznej karty Poniądzia, pakietyzacja usług, integracja oferty partnerów lokalnych	turyści, kuracjusze	zwiększenie konsumpcji usług lokalnych, wzrost przychodów sektora turystycznego

3. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROMOCJI OFERTY TURYSTYCZNEJ

Busko-Zdrój, jako uzdrowisko o ugruntowanej pozycji, powinno rozwijać swoją ofertę turystyczną w sposób zintegrowany, oparty na lokalnych zasobach, specyfice miejsca oraz zmieniających się potrzebach odbiorców. Rekomenduje się koncentrację działań promocyjnych i rozwojowych wokół kluczowych obszarów tematycznych, które mogą stanowić podstawę budowy spójnej i konkurencyjnej oferty.

Kluczowe obszary rozwoju oferty:

1) LOKALNOŚĆ, RZEMIOSŁO I PRODUKTY PONIDZIA

Rozwój oferty opartej na lokalnych produktach spożywczych, kosmetycznych i rękodzielniczych, jako elementu budowania autentyczności miejsca. Szczególne znaczenie ma włączenie lokalnych wytwórców w system dystrybucji (punkty sprzedaży, wydarzenia, oferta pamiątkarska) oraz rozwój doświadczeń turystycznych (wizyty w manufakturach, degustacje, warsztaty).

2) ZDROWIE, REGENERACJA I UNIKALNE ZASOBY UZDROWISKOWE

Wzmocnienie pozycji Buska-Zdroju jako miejsca regeneracji i profilaktyki zdrowotnej poprzez wykorzystanie jego unikalnych zasobów (wody siarczkowe, klimat, infrastruktura uzdrowiskowa).

Rozwój oferty powinien obejmować zarówno usługi lecznicze, jak i szeroko rozumiany dobrostan (wellbeing), w tym działania związane z redukcją stresu, odpoczynkiem i kontaktem z naturą, odpowiadając na potrzeby różnych grup odbiorców, w tym o zróżnicowanym potencjale wydatkowym.

3) AKTYWNOŚĆ W KRAJOBRAZIE PONIDZIA

Rozwój oferty aktywnego wypoczynku w oparciu o walory przyrodnicze regionu (Ponidzie, dolina Nidy, tereny zielone). Szczególny potencjał dotyczy turystyki rowerowej, rekreacji wodnej oraz aktywności o niskiej i umiarkowanej intensywności, dostosowanych również do potrzeb kuracjuszy.

4) WYDARZENIA JAKO NARZĘDZIE OŻYWIANIA MIASTA

Wzmocnienie roli wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i tematycznych jako elementu przyciągającego turystów oraz aktywizującego przestrzeń miejską. Istotne jest rozwijanie oferty całorocznej, w tym poza sezonem uzdrowiskowym, oraz wykorzystanie potencjału wydarzeń do promocji lokalnych produktów i usług.

5) OFERTA DLA RODZIN I TURYSTYKI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ

Rozwój oferty skierowanej do rodzin z dziećmi oraz grup międzypokoleniowych, uwzględniającej potrzeby różnych grup wiekowych. Kluczowe znaczenie ma tworzenie atrakcji angażujących dzieci oraz umożliwiających wspólne spędzanie czasu.

4. RAMY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH

Realizacja działań promocyjnych może być finansowana z różnych źródeł, w szczególności:

- ze środków własnych Gminy Busko-Zdrój,
- funduszy zewnętrznych, w tym Funduszy Europejskich,
- środków partnerów samorządowych i instytucjonalnych,
- środków sektora prywatnego,
- innych dostępnych źródeł zewnętrznych.

Tab. 3 Ramy finansowania działań promocyjnych ze środków publicznych

KATEGORIA	PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA	CHARAKTER WYDATKU	TERMINARZ	LIMIT WYDATKÓW PUBLICZNYCH
KAMPANIE PROMOCYJNE	reklama w media, reklama outdoorowa	okresowy	2027-2029	2 000 000 zł
MARKETING CYFROWY	social media, reklamy online	stały	2026-2030	1 850 000 zł
MATERIAŁY PROMOCYJNE	wydawnictwa, gadżety	stały	2026-2030	1 000 000 zł
WYDARZENIA	festiwale, eventy promocyjne	sezonowy	2026-2030	7 000 000 zł
PUBLIC RELATIONS	wizyty studyjne, współpraca z mediami	okresowy	2026-2030	150 000 zł
NARZĘDZIA SPRZEDAŻOWE	karta turystyczna, pakiety turystyczne	rozwojowy	2026-2030	nie dotyczy
ŁĄCZNIE				12 000 000 zł

Limit wydatków dotyczy budżetu Gminy Busko-Zdrój, zapisanego w rozdziałach:

- 750 75, w tym środków przeznaczonych na promocję gminy oraz na realizację projektów z dofinansowaniem zewnętrznym (UE, EOG, budżet skarbu państwa itd.).
- 921 09, w tym przede wszystkim środków przeznaczonych na dotacje podmiotowe dla instytucji kultury, w części dotyczącej organizacji festiwali i wydarzeń promocyjnych.

Limit uwzględnia ponadto środki z budżetów gmin Solec-Zdrój, Kazimierza Wielka i Pińczów, w części przeznaczonej na realizację projektu partnerskiego „Kreowanie uzdrowiskowego i turystycznego wizerunku Świętokrzyskich Uzdrowisk” w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027.

Struktura wydatków promocyjnych będzie dostosowywana do dostępnych środków oraz efektywności poszczególnych narzędzi. Kwoty przeznaczone na realizację zadań promocyjnych w poszczególnych latach określają szczegółowo uchwały budżetowe na lata: 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, natomiast kwoty przeznaczone na realizację projektów z dofinansowaniem określa dodatkowo Wieloletnia Prognoza Finansowa.

5. MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI

Ocena skuteczności działań promocyjnych prowadzona będzie w oparciu o:

- 1) liczbę turystów i kuracjuszy (corocznie)
- 2) aktywność w kanałach cyfrowych (corocznie)
- 3) długość pobytu gości (w latach 2028, 2030)
- 4) poziom rozpoznawalności marki Busko-Zdrój (w roku 2030)

ROZDZIAŁ III WDROŻENIE STRATEGII

1. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Realizacja strategii opiera się na wykorzystaniu zróżnicowanych źródeł finansowania, obejmujących środki publiczne i prywatne, co pozwala na elastyczne i efektywne wdrażanie zaplanowanych działań.

WEWNĘTRZNE:

- 1) środki własne Miasta i Gminy Busko-Zdrój, w tym jednostek organizacyjnych, zabezpieczone w rocznych budżetach oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Busko-Zdrój na lata 2025–2040,
- 2) środki własne lokalnych podmiotów i instytucji realizujących poszczególne zadania.

ZEWNĘTRZNE:

- 1) środki dostępne w budżetach jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, przeznaczone na zadania obejmujące obszar Miasta i Gminy Busko-Zdrój,
- 2) środki budżetu państwa, w tym środki celowe pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw (np. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg),
- 3) środki zewnętrzne w ramach programów unijnych, pozaunijnych, krajowych i regionalnych, w szczególności: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027, Krajowy Plan Odbudowy, programy krajowe wspierające rozwój infrastruktury, turystyki i ochrony środowiska (m.in. Program Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”) oraz inne dostępne instrumenty finansowe,
- 4) dotacje celowe przyznawane przez różnego rodzaju instytucje, w tym organizacje pozarządowe,
- 5) kapitał prywatny, w tym środki inwestorów prywatnych, również w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Dobór źródeł finansowania będzie uzależniony od charakteru poszczególnych zadań oraz dostępności środków w danym okresie programowania.

2. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

Skuteczna realizacja Strategii wymaga jasno określonego systemu zarządzania, obejmującego podział odpowiedzialności, koordynację działań oraz współpracę pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i społecznym.

Na poziomie kierownictwa jednostki samorządu terytorialnego za rozwój turystyki odpowiada Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój, natomiast na poziomie operacyjnym zadania z zakresu rozwoju turystyki realizują właściwe wydziały Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój oraz jednostki organizacyjne, zgodnie z przypisanymi kompetencjami.

Za wdrożenie oraz monitorowanie realizacji niniejszej Strategii odpowiada Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Spraw Uzdrawiskowych, który pełni funkcję koordynatora działań strategicznych w obszarze

turystyki, w szczególności w zakresie integracji działań prowadzonych przez jednostki organizacyjne gminy oraz współpracy z partnerami zewnętrznymi.

Istotną rolę operacyjną w realizacji działań turystycznych na poziomie lokalnym pełni Buskie Samorządowe Centrum Kultury, w szczególności poprzez działalność Działu Turystyki, zarządzanie Centrum Informacji Turystycznej oraz realizację i obsługę kluczowych produktów turystycznych, w tym Kompleksu #TężniaBusko. Jednostka ta uczestniczy również w działaniach promocyjnych i organizacyjnych, takich jak udział w targach turystycznych, organizacja wizyt studyjnych, wydarzeń i inicjatyw turystycznych.

Realizacja Strategii opiera się na modelu partnerskim, zakładającym aktywny udział podmiotów sektora turystycznego, organizacji pozarządowych oraz instytucji otoczenia biznesu. Szczególną rolę w tym systemie pełni Lokalna Organizacja Turystyczna „Moc Ponidzia”, która – po wzmocnieniu funkcjonalnym i organizacyjnym – powinna pełnić funkcję operatora działań sieciowych w skali ponadlokalnej (obszaru Ponidzia), w tym w szczególności w zakresie integracji oferty turystycznej, wdrażania narzędzi sprzedażowych oraz współpracy z lokalnym biznesem.

W odniesieniu do działań realizowanych w ramach obszaru „Świętokrzyskie Uzdrawiska”, system zarządzania opiera się na partnerstwie równorzędnych jednostek samorządu terytorialnego: Gminy Busko-Zdrój, Gminy Solec-Zdrój, Gminy Kazimierza Wielka oraz Gminy Pińczów. Współpraca ta ma charakter sieciowy i opiera się na wspólnym programowaniu oraz realizacji działań rozwojowych i promocyjnych. Gmina Busko-Zdrój pełni w tym układzie rolę lidera projektowego, odpowiedzialnego za inicjowanie i koordynację wybranych przedsięwzięć, przy jednoczesnym zachowaniu partnerskiego modelu współpracy i współodpowiedzialności wszystkich uczestników za osiągnięcie zakładanych efektów.

Oba poziomy współpracy – lokalny i ponadlokalny (Ponidzie oraz „Świętokrzyskie Uzdrawiska”) – wzajemnie się uzupełniają, tworząc spójny system zarządzania turystyką, oparty na komplementarności działań, integracji oferty oraz wspólnym budowaniu marki regionu.

Ważnym partnerem społecznym w realizacji Strategii są organizacje pozarządowe, w szczególności Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (oddział w Busku-Zdroju), pełniące istotną rolę w zakresie animacji ruchu turystycznego, edukacji oraz organizacji wydarzeń i inicjatyw krajoznawczych. Gmina Busko-Zdrój pełni w tym układzie rolę lidera i inicjatora działań strategicznych oraz podmiotu wspierającego rozwój partnerstw, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji i autonomii poszczególnych uczestników systemu.

3. OCENA REALIZACJI STRATEGII

Ocena realizacji Strategii stanowi kluczowy element zarządzania jej wdrażaniem oraz podstawę podejmowania decyzji dotyczących dalszych kierunków rozwoju turystyki w Mieście i Gminie Busko-Zdrój.

Ocena oddziaływania podmiotów publicznych na proces rozwoju powinna być przeprowadzana w kontekście potrzeb, stopnia realizacji celów oraz poniesionych nakładów – zarówno rzeczowych, jak i finansowych. Realizacja Strategii rozwoju turystyki jest procesem wymagającym udziału nie tylko samorządu terytorialnego, ale także współdziałania wszystkich podmiotów rynku turystycznego.

Ocena realizacji dokumentów strategicznych, będących kontynuacją wcześniejszych strategii, powinna być prowadzona dwukrotnie: poprzez określenie stanu wyjściowego przed rozpoczęciem realizacji (ex-ante) oraz poprzez analizę osiągniętych rezultatów po jej zakończeniu (ex-post). Ocena ex-post ma szczególne znaczenie z punktu widzenia długofalowego oddziaływania polityki rozwoju turystyki.

W trakcie realizacji Strategii konieczne jest również bieżące monitorowanie postępów, w tym dokonywanie oceny realizacji poszczególnych zadań po ich zakończeniu, zgodnie z harmonogramem określonym w ramach celów szczegółowych.

Kontrolowanie realizacji Strategii stanowi istotny element procesu zarządzania rozwojem turystyki. W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki i mierniki, które pozwolą ocenić stopień realizacji założeń oraz osiągnięcia celów Strategii.

Tab.4 Wskaźniki i miary realizacji *Strategii*, z uwzględnieniem zakładanych zmian, jakie powinny nastąpić ex-post.

NAZWA WSKAŹNIKA STRATEGICZNEGO	MIERNIK	OCENA EX-ANTE WARTOŚĆ WYJŚCIOWA W 2025 R.	OCENA EX-POST ZAKŁADANA ZMIANA W 2030 R.	ŹRÓDŁO DANYCH
Liczba turystów i kuracjuszy w buskich obiektach noclegowych, świadczących usługi zdrowotne i prozdrowotne	Liczba ogółem gości krajowych i zagranicznych korzystających z oferty noclegowej na terenie Buska-Zdroju, w tym w sanatoriach, hotelach itp.	155 835 osób	wzrost o co najmniej 10%	DUZ*
Jakość usług turystyczno-uzdrowiskowych	Średnia ocena jakości obsługi turysty/ kuracjusza.	dominująca ocena 4,4	co najmniej utrzymanie na tym samym poziomie	BRT**
Liczba osób korzystających z tężni	Liczba ogółem użytkowników wg sprzedanych biletów.	238 982 osób	wzrost o co najmniej 5%	Tęż***
Busko-Zdrój w mediach społecznościowych	Liczba wyświetleń postów w oficjalnym kanale Miasta i Gminy Busko-Zdrój na Facebooku	5 230 143 wyświetlenia	Wzrost o co najmniej 20%	UMiG
Szacunkowy poziom wydatków turysty/kuracjusza	Deklarowany poziom wydatków oraz struktura korzystania z usług dodatkowych	brak danych (do określenia w pierwszym badaniu)	wzrost poziomu wydatków oraz większy udział usług komercyjnych	badania ankietowe, BRT

* Dane udostępniane corocznie przez sanatoria i największe obiekty noclegowe

** Badania ruchu turystycznego lub badania ankietowe realizowane na poziomie lokalnym

*** Dane pozyskiwane od zarządzającego obiektem

W przypadku wskaźników, dla których nie są dostępne dane wyjściowe, ich wartości bazowe zostaną określone na podstawie pierwszego badania przeprowadzonego w początkowym okresie wdrażania Strategii.

4. OCENA RYZYK I MECHANIZMY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Realizacja założeń Strategii Rozwoju Turystyki Gminy Busko-Zdrój wiąże się z występowaniem czynników ryzyka, które mogą wpływać na tempo, zakres oraz efektywność podejmowanych działań.

Specyfika sektora turystyki sprawia, że jest on w szczególnym stopniu uzależniony od czynników zewnętrznych, często trudnych do przewidzenia, takich jak sytuacja gospodarcza, zmiany geopolityczne czy uwarunkowania społeczne.

Identyfikacja ryzyk oraz określenie mechanizmów ich ograniczania stanowi element zarządzania strategicznego, umożliwiającą bieżące reagowanie na zmieniające się uwarunkowania oraz minimalizowanie potencjalnych negatywnych skutków dla realizacji celów Strategii.

Tab. 5 Kluczowe obszary ryzyka

OBSZAR RYZYKA	OPIS RYZYKA	POTENCJALNE SKUTKI	MECHANIZMY OGRANICZAJĄCE
FINANSOWE	Ograniczona dostępność środków własnych oraz trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych	opóźnienia w realizacji działań, ograniczenie zakresu projektów	dywersyfikacja źródeł finansowania, etapowanie inwestycji, rozwój partnerstw projektowych
INSTYTUCJONALNE	Niewystarczająca zdolność organizacyjna lub brak stabilnych struktur współpracy (np. LOT)	trudności we wdrażaniu działań partnerskich, rozproszenie inicjatyw	wzmocnienie roli LOT, budowa trwałych partnerstw, rozwój kompetencji kadr
SPOŁECZNE	Niski poziom zaangażowania mieszkańców lub brak akceptacji dla działań turystycznych	ograniczona skuteczność działań, konflikty lokalne	działania edukacyjne, komunikacja społeczna, włączanie mieszkańców i NGO w realizację zadań
RYNKOWE	Zmiany trendów turystycznych oraz rosnąca konkurencja innych destynacji	spadek zainteresowania ofertą, utrata konkurencyjności	dywersyfikacja oferty, rozwój produktów całorocznych, monitoring trendów
KADROWE	Niedobór wykwalifikowanej kadry w sektorze turystycznym i uzdrowiskowym	obniżenie jakości usług, ograniczenie rozwoju sektora	współpraca z uczelniami, programy stażowe, działania edukacyjne

WIZERUNKOWE	Niespójność komunikacji lub negatywne zdarzenia wpływające na odbiór marki	osłabienie marki i zaufania turystów	spójna strategia komunikacji, aktywne działania PR, szybkie reagowanie kryzysowe
OPERACYJNE	Opóźnienia w realizacji projektów lub brak koordynacji działań	niewykorzystanie potencjału strategii, spadek efektywności	monitoring realizacji, koordynacja międzyinstytucjonalna, bieżąca aktualizacja działań
ZEWNĘTRZNE	Czynniki niezależne (np. sytuacja gospodarcza, zmiany prawne, zdarzenia losowe)	ograniczenie ruchu turystycznego, konieczność zmiany priorytetów	elastyczność strategii, możliwość modyfikacji działań, scenariusze alternatywne

Zarządzanie ryzykiem w ramach realizacji strategii opiera się na następujących zasadach:

- bieżący monitoring realizacji działań i identyfikacja zagrożeń,
- elastyczne dostosowywanie działań do zmieniających się warunków,
- wzmacnianie współpracy pomiędzy partnerami zaangażowanymi w realizację strategii,
- rozwój kompetencji instytucjonalnych i kadrowych,
- wykorzystanie mechanizmów finansowania zewnętrznego w celu ograniczenia obciążenia budżetu gminy.

5. SCENARIUSZE ROZWOJU TURYSTYKI W BUSKU-ZDRÓJU

Przebieg rozwoju turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój w najbliższych latach może przyjmować różne kierunki. W związku z tym w poniższej tabeli przedstawiono dwa scenariusze rozwoju: optymistyczny i pesymistyczny, odnoszące się do realizacji poszczególnych celów strategicznych.

Tab. 6 Scenariusze rozwoju turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

CEL STRATEGICZNY	SCENARIUSZ	
	OPTYMISTYCZNY	PESYMISTYCZNY
I. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO - UZDROWISKOWA I REKREACYJNA	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej, uzdrowiskowej, rekreacyjnej, sportowej i kulturowej; - Zwiększenie powierzchni i jakości terenów zielonych, w tym zagospodarowanych na potrzeby rekreacji; - Wdrażanie rozwiązań proekologicznych, w tym w zakresie transportu lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradacja lub utrata najcenniejszych zasobów przyrodniczych i kulturowych; - Brak wdrażania rozwiązań proekologicznych oraz utrzymanie wysokiej presji środowiskowej

CEL STRATEGICZNY	SCENARIUSZ	
	OPTYMISTYCZNY	PESYMISTYCZNY
II. BUSKO-ZDRÓJ LIDEREM TURYSTYKI REGIONU PONIDZIA	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost ruchu turystyczno-uzdrowiskowego, w tym powtarzalności wizyt; - Rozwój zróżnicowanej i konkurencyjnej oferty (uzdrowiskowej, turystycznej, kulturalnej, rekreacyjnej); - Wdrażanie nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań 	<ul style="list-style-type: none"> - Spadek ruchu turystycznego i pogorszenie wyników sektora; - Oferta niedostosowana do potrzeb współczesnych odbiorców; - Brak wdrażania innowacji
III. SILNA I SPÓJNA MARKA TURYSTYCZNA	<ul style="list-style-type: none"> - Wzmocnienie pozycji Buska-Zdroju jako nowoczesnej destynacji uzdrowiskowej i wellbeing; - Skuteczne i spójne działania promocyjne; - Rozwinięty, nowoczesny system informacji turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - Spadek konkurencyjności na rynku uzdrowiskowym i turystycznym; - Nieskuteczna promocja i brak spójnej komunikacji; - Ograniczone wykorzystanie narzędzi cyfrowych
IV. SILNA GOSPODARKA TURYSTYCZNA I PARTNERSTWA	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój współpracy i partnerstw w sektorze turystycznym; - Wzrost dochodowości sektora i atrakcyjności inwestycyjnej; - Aktywizacja lokalnego kapitału ludzkiego, w tym rozwój przedsiębiorczości młodych 	<ul style="list-style-type: none"> - Spadek liczby klientów i przychodów; - Osłabienie sektora turystycznego i trudności finansowe przedsiębiorstw; - Odpływ młodych mieszkańców i niska aktywność przedsiębiorcza

6. UWARUNKOWANIA REALIZACJI STRATEGII I JEJ WDRAŻALNOŚĆ

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Busko-Zdrój została opracowana w oparciu o istniejące zasoby, doświadczenia oraz realne możliwości instytucjonalne i finansowe gminy, co znacząco zwiększa jej potencjał wdrożeniowy.

Dokument nie stanowi zbioru oderwanych koncepcji, lecz porządkuje i systematyzuje działania już podejmowane przez gminę oraz jej partnerów, nadając im spójny kierunek i długofalową perspektywę.

Kluczowe czynniki sprzyjające realizacji strategii:

- 1) **OPARCIE O ISTNIEJĄCE DZIAŁANIA I PROJEKTY**
Znaczna część zaproponowanych zadań stanowi rozwinięcie inicjatyw już realizowanych lub planowanych do wdrożenia, co ogranicza ryzyko braku kontynuacji i zwiększa efektywność wykorzystania dotychczasowych doświadczeń.
- 2) **POWIĄZANIE DZIAŁAŃ Z DOSTĘPNYMI ŹRÓDŁAMI FINANSOWANIA**
Strategia została zaprojektowana w sposób umożliwiający szerokie wykorzystanie środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich oraz programów krajowych i międzynarodowych, co zmniejsza obciążenie budżetu gminy.
- 3) **WZMOCNIENIE MODELU WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ**
Realizacja Strategii opiera się na zaangażowaniu szerokiego grona partnerów, w tym:
  - Lokalnej Organizacji Turystycznej „Moc Ponidzia”,
  - Buskiego Samorządowego Centrum Kultury (w tym Działu Turystyki, Centrum Informacji Turystycznej oraz Kompleksu #TęźniaBusko),
  - podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego oraz podmiotów świadczących usługi hotelarskie,
  - organizacji pozarządowych (w tym PTTK),
  - przedsiębiorców sektora turystycznego i HoReCa,
  - instytucji naukowych i edukacyjnych,
  - partnerów samorządowych w ramach mikroregionu „Świętokrzyskie Uzdrowiska”.
 Model ten zwiększa zdolność operacyjną systemu oraz pozwala na rozłożenie odpowiedzialności za realizację działań pomiędzy różne podmioty.
- 4) **KONCENTRACJA NA DZIAŁANIACH OPERACYJNYCH**
Strategia zawiera katalog konkretnych, mierzalnych działań, przypisanych do określonych podmiotów oraz osadzonych w czasie, co umożliwia ich bieżące monitorowanie i ocenę postępów.
- 5) **ELASTYCZNOŚĆ I MOŻLIWOŚĆ AKTUALIZACJI**
Dokument zakłada możliwość dostosowywania działań do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, co ogranicza ryzyko jego dezaktualizacji w trakcie realizacji.
- 6) **POWIĄZANIE PROMOCJI Z ROZWOJEM PRODUKTU TURYSTYCZNEGO**
Strategia zakłada ścisłe powiązanie działań promocyjnych z rozwojem oferty turystycznej, w tym w szczególności w obszarze turystyki uzdrowiskowej, wellness i wellbeing, co zwiększa efektywność wydatków oraz pozwala osiągać realne efekty gospodarcze.

Przyjęte podejście, oparte na integracji działań, współpracy partnerskiej oraz wykorzystaniu dostępnych źródeł finansowania, sprawia, że Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Busko-Zdrój stanowi realne narzędzie zarządzania rozwojem sektora turystycznego, a nie jedynie dokument o charakterze deklaracyjnym.

Jednocześnie jej wdrażalność opiera się na aktywnym zaangażowaniu partnerów lokalnych i regionalnych oraz zdolności do elastycznego reagowania na zmieniające się uwarunkowania rynkowe i społeczne.

SPIS TABEL

Tab. 1	Pozytywne i negatywne zjawiska wpływające na rozwój turystyki w Mieście i Gminie Busko-Zdrój	s. 7
Tab. 2	Czynniki wewnętrzne związane z rozwojem turystyki na obszarze Miasta i Gminy Busko-Zdrój	s. 9
Tab. 3	Ramy finansowania działań promocyjnych ze środków publicznych	s. 48
Tab. 4	Wskaźniki i miary realizacji <i>Strategii</i> , z uwzględnieniem zakładanych zmian, jakie powinny nastąpić ex-post	s. 51
Tab. 5	Kluczowe obszary ryzyka	s. 52
Tab. 6	Scenariusze rozwoju turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój	s. 53